

EXAMENSARBETE

Hösten 2015

Sektionen för Hälsa och samhälle
Företagsekonomi
Redovisning/Revision

Företagens val att bestyrka hållbarhetsredovisningen

- En studie om hur de svenska börsnoterade företagen påverkas av olika faktorer vid bestyrkandet

Författare

Dolfakar Al-Mashat

Handledare

Eva Lövstål

Examinator

Timurs Umans

Abstract

In recent decades, the society's expectations regarding ownership of companies have increased dramatically. As a consequence, the number of companies that began to report non-financial reports, voluntarily, has increased since the 1900s. These non-financial reports, is named today as sustainability report. The remaining problem is the credibility gap in the sustainability reports and as a solution to the problem; a third party can be hired to ensure that the sustainability information is credible. This prediction that a third party makes is called assurance.

The aim of this thesis was to examine how various corporate factors' influence the Swedish listed companies' choice of allowing sustainability reports to be assured as well as the choice of assurance providers. A positivist research philosophy and a quantitative methodology have been used in this thesis with a deductive approach.

Profitability, industry classification, the use of the Global Reporting Initiative (GRI) guidelines and size of the company are the various factors' that were examined. Data have been collected through a survey investigation from 255 Swedish listed companies. Only 105 of these listed companies had established a sustainability report and were included in the study. The hypotheses were tested by statistical analyses, based on the thesis theoretical framework.

The results showed that assurance and the choice of assurance providers are not affected by profitability. Furthermore, assurance is also not affected by industry classification and GRI, but is affected by size. However, the choice of assurance providers is not affected by size, but is affected by industry classification and GRI. This is because the larger companies have more resources and therefore can afford to assure the sustainability report. Companies within the social- and environmental sensitive industries ensure its legitimacy towards the society and therefore employ auditors to assure the sustainability report. Furthermore, the findings also have to do with the existence of a commitment by the GRI guidelines associated with the requirement to provide credible information. This reported information in the sustainability report could be more credible with even better quality through assurance by auditors.

Keywords: Assurance, sustainability reports, third-party assurance, corporate environmental reports, GRI and corporate factors.

Sammanfattning

Samhällets förväntningar kring ansvarstagandet hos företagen har ökat drastiskt under de senaste årtionden. Som följd till detta har antalet företag sedan 1900-talet i större utsträckning börjat redovisa icke-finansiella rapporter frivilligt. Dessa icke-finansiella rapporter har sin benämning idag som hållbarhetsredovisning. Det kvarstående problemet är trovärdighetsgapet på hållbarhetsredovisningarna och som lösning till problemet kan en tredje-part anlitas i syfte att säkerställa att hållbarhetsinformationen är trovärdig. Denna säkerställning som tredje-parten utför benämns bestyrkande.

Syftet med denna uppsats var att undersöka hur olika faktorer påverkar de svenska börsnoterade företagens val att låta hållbarhetsredovisningar bestyrkas samt valet av bestyrkandegivare. Den positivistiska forskningsfilosofin har använts i uppsatsen och det har anammats en kvantitativ metod med en deduktiv ansats.

Faktorerna som har undersökts är lönsamhet, branschtillhörigheten, användandet av Global Reporting Initiative (GRI):s riktlinjer samt företagsstorlek. Datainsamlingen har skett genom skriftliga källor där information hämtades från alla 255 svenska börsnoterade företag. Endast 105 av de 255 företagen hade upprättat en hållbarhetsredovisning och ingick i studien.

Hypoteserna prövades genom statistiska tester och analyser med utgångspunkt i uppsatsens teoretiska referensram.

Resultatet visade att bestyrkande samt val av bestyrkandegivare inte påverkades av lönsamhet. Bestyrkande påverkades inte heller av bransch och GRI, men däremot av storlek. Vidare påverkades bestyrkandegivare inte av storlek, men däremot av bransch och GRI. Detta eftersom de större företagen har bättre resurser och därmed mer råd att bestyrka hållbarhetsredovisningen. De börsnoterade företagen i Sverige som befinner sig inom de sociala- och miljö känsliga branscherna säkerställer sin legitimitet gentemot samhället och därför anlitar de revisorer vid bestyrkandet av hållbarhetsredovisningen. Det föreligger ett åtagande av GRI:s riktlinjer som är förknippat med kravet att lämna trovärdig information. Denna rapporterade information i hållbarhetsredovisningen blir mer trovärdig med bättre kvalitet genom ett bestyrkande av revisorer.

Nyckelord: Bestyrkande, hållbarhetsredovisningar, tredje-parts bestyrkande, företagens miljörapporter, GRI och företagsfaktorer.

Förord

Det börjar närma sig sitt slut på mina tre år på Högskolan i Kristianstad och det har varit tre lärorika, utmanande och givande år. Det har även varit tre kunskapsfulla år med ett högt akademiskt nivå på mina studier, vilket kommer med säkerhet hjälpa mig vidare i mitt liv. Det krävs alltid att man ger sitt allt för något man verkligen brinner för, för att sedan utvecklas och åstadkomma något bra i framtiden.

Främst vill jag passa på att rikta ett extra stort tack till min handledare Eva Löfstål som har hjälpt och väglett mig genom hela uppsatstiden. Jag vill även tacka Pierre Carbonnier som har varit till stor hjälp beträffande SPSS och statistikdelen.

Sist men inte minst vill jag framföra ett stort tack till min familj och vänner som har varit med mig genom hela uppsatstiden.

Tack!

Kristianstad, september 2015

Dolfakar Al-Mashat

Innehållsförteckning

1. Inledning	1
1.1 Introduktion till ämnet	1
1.2 Problemdiskussion	2
1.3 Avgränsning	4
1.4 Syfte	4
1.5 Disposition	5
2. Vetenskaplig metod	6
2.1 Vetenskapligt angreppssätt	6
2.2 Forskningsansats	6
2.3 Forskningsmetod	7
2.4 Val av teori	7
3. Teoretisk referensram och hypoteser	8
3.1 Lönsamhet i förhållande till legitimitetsteorin	8
3.1.1 Lönsamhet i förhållande till <i>positive accounting theory</i>	9
3.1.2 Hypotesutformning	9
3.2 Bransch i förhållande till institutionella- och legitimitetsteorin	10
3.2.1 Hypotesutformning	11
3.3 Storlek i förhållande till agentteorin och <i>positive accounting theory</i>	12
3.3.1 Hypotesutformning	13
3.4 Hållbarhetsredovisning i förhållande till agentteorin	14
3.5 Global Reporting Initiative - GRI	15
3.6 Bestyrkande av hållbarhetsredovisning	16
3.6.1 Bestyrkandeuppdrag och dess syfte	17
3.6.2 Bestyrkandegivare	18
3.6.3 Hållbarhetsredovisning i Sverige	19
4. Empirisk metod	21
4.1 Forskningsstrategi	21
4.2 Litteratursökning	22
4.3 Datainsamlingsmetod	23
4.4 Urval	23
4.5 Operationalisering	24
4.5.1 Oberoende variabler	25
4.5.2 Beroende variabel	27

4.6 Statistisk behandling.....	27
4.7 Tidsram.....	29
4.8 Validitet och reliabilitet	29
4.9 Etiska aspekter.....	30
5. Empirisk analys.....	32
5.1 Börsnoterade företagen	32
5.2 Binär logistisk regressionsanalys.....	33
5.2.1 Multikollinearitet	33
5.2.2 Lönsamhet och omsättning i förhållande till bestyrkande	34
5.3 Bivariata korstabeller.....	40
5.3.1 Branschtillhörighet i förhållande till bestyrkande samt bestyrkandegivare.....	40
5.3.2 GRI i förhållande till bestyrkande samt bestyrkandegivare.....	45
5.4 Sammanfattning av analyserna	47
6. Analys, diskussion och slutsats.....	50
6.1 Analys och diskussion.....	50
6.2 Teoretiska bidrag.....	57
6.3 Slutsats.....	58
6.4 Samhälleliga implikationer.....	58
6.5 Självkritik.....	59
6.6 Förslag till framtida forskning.....	60
Referenser	61

1. Inledning

I detta kapitel introduceras studiens ämne och därefter förs en problemdiskussion.

Avslutningsvis redogörs avgränsningen, syftet samt uppsatsens disposition i detta kapitel.

1.1 Introduktion till ämnet

Under de senaste årtionden har samhällets förväntningar på företagens ansvarstagande ökat kraftigt. Begreppet *hållbar utveckling* har som en följd av detta blivit högst relevant. Tack vare Brundtlandrapporten, *the Brundtland Report of the World Commission for Environment and Development*, har begreppet fått den universella definitionen: "Sustainable development is development that meets the needs of the present without compromising the ability of future generations to meet their own needs." (Ruhnke & Gabriel, 2013, s. 1064; FN-Förenta nationerna, 2012). Som ett svar på de ökade förväntningarna om ansvarstagande har sedan början av 1990-talet antalet företag som redovisar frivillig icke-finansiell information ökat dramatiskt (Deegan & Unerman, 2011). 1994 myntade John Elkington begreppet *Triple bottom line* med vilket han menade att förutom att endast redovisa den finansiella informationen bör företagen även redovisa icke-finansiell information bestående av två delar, socialt ansvarstagande och miljöansvarstagande (The Economist, 2009). Rapporten innehållande information om företagens sociala- och miljöansvarstagande benämns idag främst *hållbarhetsredovisning* (Deegan & Unerman, 2011). Hållbarhetsredovisningen har idag blivit en standard hos stora, multinationella företag i flera länder och branscher (Deegan & Unerman, 2011). År 2013 var det cirka 71 % av världens 4100 största bolag som upprättade separata hållbarhetsredovisningar, en ökning på sju procentenheter jämfört med 2011. Motsvarande siffra för Sverige 2013 var 79 % (KPMG, 2013).

Enligt Åse Bäckström, chef för hållbarhetstjänster på KPMG Sverige, finns det en tydlig skillnad mellan exempelvis Sverige och Danmark gällande hållbarhetsredovisning då det i Danmark är hela 99 % av företagen som rapporterar (Svd, 2013).

Den ökade mängden företag som upprättar hållbarhetsredovisningar innebär inte nödvändigtvis att företag blivit bättre i sitt hållbarhetsarbete. Det har blivit svårt för intressenter att avgöra om det handlar om marknadsföring eller företagens egentliga ansvarstagande (Laufer, 2003). Även om företag följer GRI:s riktlinjer för upprättande av hållbarhetsredovisningar, och på så vis har högre kvalitet på dess innehåll, kvarstår problemet

med trovärdighetsgapet. Därmed kan en oberoende tredje-part anlitas för att säkerställa att hållbarhetsinformationen är trovärdig (*ibid*). Ett bestyrkande, alltså en försäkran om att företagsledningens utsaga är rimlig och riktig (Carrington, 2010), gör företagets hållbarhetsinformation mer tillförlitlig och förstärker användarens tilltro till den (Gillet, 2012; Mock, et al. 2007; Hodge, Subramaniam & Stewart, 2009).

Lagreglering angående bestyrkande är för nuvarande inte lika utbredd när det kommer till hållbarhetsredovisningar som vid finansiell information. Detta trots att det i en del länder numera blivit obligatoriskt för vissa företag att upprätta en hållbarhetsredovisning (Mock, Strohm & Swartz, 2007). Även om det finns en brist gällande regleringen för bestyrkande, syns ändå en utveckling i intresset att få informationen i hållbarhetsredovisningar bestyrkt av oberoende kontrollinstanser (Manetti & Toccafondi, 2011). Bestyrkandet av hållbarhetsredovisningar utförs bland annat för att öka trovärdigheten hos intressenterna. Ett annat syfte kan även vara att det leder till förbättrad kvalitet på den redovisade miljörapporten (KPMG, 2011). Pålitlighet är en betydande faktor när det gäller redovisningssystem, såväl finansiella som miljörelaterade. Användaren av ett redovisningssystem måste känna tillit till den information som behandlas av den (Bergström, Catasús & Ljungdahl, 2002). KPMG visar att under år 2011 granskade omkring 50 % av de största bolagen i världen samt 42 % av de största svenska bolagen sina hållbarhetsredovisningar (KPMG, 2011). Som ett led i den bristande lagregleringen finns det för närvarande olika former av bestyrkandegivare när det kommer till bestyrkande av hållbarhetsinformationen, till skillnad från finansiell revision som endast görs av revisorer (Perego & Kolk, 2012).

1.2 Problemdiskussion

Många studier har gjorts angående bestyrkande av företags icke-finansiella information. De första studierna inom detta fält undersökte endast hur utvecklingen såg ut när det kom till att anlita en tredje-part för bestyrkandet (se Park & Brorson, 2005; Deegan, Cooper & Shelly, 2006) samt vilka standarder som fanns att använda vid bestyrkandet (se Beets & Southern, 1999). På senare år har forskning om vilka faktorer som påverkar valet att bestyrka hållbarhetsredovisningen blivit mer vanligt runtom i världen. Zorio, Garcia-Benau och Sierra (2013) utförde en studie om bestyrkandet av hållbarhetsredovisningen samt val av bestyrkandegivare och det var endast de börsnoterade företagen i Spanien som undersöktes. Deegan et al. (2006) kritiserar dem internationella studier som gjorts inom ämnet och menar att det finns variation inom länder och inte bara internationellt. Det saknas studier för alla de

svenska börsnoterade företagen beträffande hur valet att låta hållbarhetsredovisningen bestyrkas samt valet av bestyrkandegivare påverkas av olika faktorer (Park & Brorson, 2005) Ruhnke och Gabriel (2013) undersöker i sin studie hur **storleken** på företaget, **användningen av GRI:s riktlinjer** vid upprättande av hållbarhetsredovisningen, CSR¹- avdelning och **lönsamhet**, påverkar företag i valet att bestyrka sin hållbarhetsinformation. Denna studie berör företagen i Tyskland, Holland samt Storbritannien. Enligt dem har storleken på företaget inflytande när det gäller valet att bestyrka medan Perego och Kolk (2012) har kommit fram i deras studie att storleken inte har betydelse. En annan faktor som undersökts är huruvida företagens **branschtillhörighet** påverkar valet att granska hållbarhetsinformationen (se bland annat Perego & Kolk, 2012; Mock, Strohm & Swartz, 2007, Deegan et al., 2006). Vid undersökande av branschtillhörighet är företag inom branscher med stor social- och miljöpåverkan mer frekventa när det gäller att bestyrka hållbarhetsinformationen (Mock et al., 2007; Simnett, Vanstraelen & Chua, 2007, Park & Brorson, 2005).

Tidigare empiriska studier har visat att det finns ett positivt samband när det gäller bestyrkande av finansiell information och informationsanvändarens beslutstagande (Hodge et al., 2009). Om bestyrkandet är gjort av en oberoende tredje-part säkras på så sätt objektiviteten samt trovärdigheten (Gillet, 2012). Park och Brorson (2005) är av samma åsikt, de säger att företag anlitar en oberoende granskare på grund av att de vill skapa trovärdighet men även på grund av att de vill svara på förväntningar från intressenter eller förbättra intern rapportering och prestation på företaget. Däremot menar de att kostnaden för bestyrkandet i Sverige samt okunskap om upprättande av hållbarhetsredovisningar kan leda till en motvillighet att låta bestyrka redovisningen.

Då det finns olika bestyrkandegivare när det gäller icke-finansiell information har även studier gjorts beträffande val av dessa. Mock et al. (2007) undersökte 130 företag, som mellan 2002 och 2004 upprättade hållbarhetsredovisningar. Deras analys tyder på att beståndsdelar i hållbarhetsrapporterna har ett positivt samband med den typ av bestyrkandegivare som väljs för uppdraget. Vidare har det undersökts även här om hur företagens storlek kan påverka valet av bestyrkandegivare. Simnett et al. (2007) hävdar att stora företag väljer revisorer som bestyrkandegivare. Å andra sidan menar Moroney, Windsor och Aw (2012) att det inte finns ett samband mellan storlek på företagen och val av bestyrkandegivare. Skillnaden mellan

---

¹ Corporate Social Responsibility, CSR är ett koncept där företag frivilligt integrerar sociala och miljöfrågor i sin verksamhet (Deegan et al., 2011).

dessa studier är att Simnett et al. (2007) inkluderade företag från 31 länder medan Moroney et al. (2012) endast använde sig av företag i Australien. Enligt Simnett et al. (2007) är företag i länder, som är intressentorienterade², mer troliga att använda sig av revisorer för bestyrkandeuppdraget än andra. Då insamlandet av data skiljde sig åt när det gällde antal länder kan resultatet från Simnett et al. (2007) därmed vara påverkat av vilka länder de tagit med i studien istället för storleken på företaget. Svenska börsnoterade företag har ännu inte studerats i större utbredning om hur faktorer som företagsstorlek och branschtillhörighet påverkar bestyrkandet av hållbarhetsredovisningen (Park & Brorson, 2005). En studie för Sveriges börsnoterade företag vore intressant då Sverige enligt KPMG är överst på listan över länder med stor andel upprättade hållbarhetsredovisningar, trots ett icke-existerande lagkrav (KPMG, 2013).

1.3 Avgränsning

Efter granskning av tidigare forskning och studier kring detta ämne väcktes intresset samt behovet av att utföra undersökningar i företag noterade på börsen i Sverige. Det har utförts studier kring börsnoterade företag i Sverige, men alla börsnoterade företag var inte inkluderade. Anledningen till att det kommer att avgränsas till endast börsnoterade företag är för att Sverige är väldigt högt uppsatt på listan över länder som har stor andel upprättade hållbarhetsredovisningar (KPMG, 2013).

Denna studie kommer att undersöka hur valet att låta hållbarhetsredovisningen i svenska börsnoterade företag bestyrkas samt hur valet av bestyrkandegivare kan påverkas av olika faktorer. I denna studie har det valts att avgränsas inom faktorerna lönsamhet, branschtillhörighet, användandet av GRI:s riktlinjer samt storlek. Dessa faktorer är vanligt förekommande i mindre studier som gjorts inom det ämnet, men har inte använts i studier för exakt alla börsnoterade företag i Sverige.

1.4 Syfte

Syftet med denna uppsats är att förklara hur de svenska börsnoterade företagen påverkas av olika faktorer vid valet att låta hållbarhetsredovisningar bestyrkas samt valet av bestyrkandegivare.

---

² Intressentorienterat land; där en bred skara av intressenter kan uppfattas av samhället som att ha ett legitimt intresse i företagets aktiviteter (Simnett et al., 2007).

1.5 Disposition

Kapitel 1: Inledning

I detta kapitel introduceras studiens ämne och därefter förs en problemdiskussion. Avslutningsvis redogörs syftet, avgränsningen samt uppsatsens disposition i detta kapitel

Kapitel 2: Vetenskaplig metod

Inledningsvis presenteras vetenskapligt angreppssätt, forskningsansats och forskningsmetod. Därefter kommer val av teori att presenteras.

Kapitel 3: Teoretisk referensram och hypoteser

I detta kapitel presenteras relevanta begrepp för studien samt dess koppling till teorier och tidigare forskning. Vidare kommer det, utifrån tidigare studier och teorier, utformas hypoteser.

Kapitel 4: Empirisk metod

I detta kapitel kommer det att redogöras för de empiriska metoderna som har använts i undersökningen. Tillvägagångssätten gällande forskningsstrategin samt litteratursökningen kommer att beskrivas. Sedan presenteras den använda datainsamlingsmetoden, urvalet för studien, operationaliseringen samt statistiska behandlingen. Slutligen kommer tidsram, validitet och reliabilitet att redogöras samt den etiska aspekten för studien.

Kapitel 5: Empirisk analys

Det här kapitlet består av resultat som har fått fram genom datainsamlingen samt de statistiska analyserna som har utförts. De statistiska hypotesprövningarna kommer även att redogöras och avslutningsvis kommer en sammanfattning av analyserna att presenteras.

Kapitel 6: Analys, diskussion och slutsats

I det sista kapitlet kommer studiens analys och diskussion att presenteras. Sedan presenteras studiens teoretiska bidrag samt slutsats. Vidare kommer det att redogöras för samhällsliga implikationer, självkritik och avslutningsvis förslag till framtida forskning.

2. Vetenskaplig metod

Inledningsvis presenteras vetenskapligt angreppssätt, forskningsansats och forskningsmetod. Därefter kommer val av teori att presenteras.

2.1 Vetenskapligt angreppssätt

Den vetenskapliga metoden har många olika definitioner. En av dessa är enligt Kothari (2004) strävan efter verkligheten eller sanningen på ett vetenskapligt sätt. En ytterligare definition kan vara sökandet efter relevant och väsentlig information på ett specifikt ämne. Vetenskaplig metod utgörs även av surveyundersökningar och experiment som en integrerad del i metoden, den vetenskapliga metoden (*ibid*).

Positivism är en samhällsvetenskaplig utgångspunkt som använder naturvetenskapens forskningsmodell vid forskningen av den sociala världen. Denna infallsvinkel baseras även på att det i den sociala världen, precis som i naturen, finns mönster, regelbundenheter, orsaker och följder. Syftet för positivisterna är att upptäcka dessa mönster och regelbundenheter (Denscombe, 2000) och på så sätt förklara de olika sambanden mellan dessa (Olsson & Sörensen, 2007).

Ett alternativt angreppssätt är det hermeneutiska, vilket är att försöka förstå människors situationer och mänskliga erfarenheter. Vidare innebär denna infallsvinkel att absolut kunskap inte kan nås (Olsson & Sörensen, 2007). I avsnitt 4.1 kommer det att presenteras vilket av de två angreppssätten som kommer att användas samt varför just det angreppssättet kommer att användas.

2.2 Forskningsansats

Det finns tre möjliga forskningsansatser att använda; induktion, deduktion och abduktion. En induktiv ansats har sin utgångspunkt i empiriskt material och utifrån dessa byggs slutsatser samt teorier (Alvehus, 2013). Induktion kan även innebära att slutsatser dras efter egna erfarenheter. Induktion kan enkelt beskrivas genom att samla in information, utföra en analys av den och sedan dra en slutgiltig slutsats. Det är vanligast att använda sig utav den induktiva ansatsen vid utförandet av mer kvalitativa metoder (Olsson & Sörensen, 2007). Men det finns en stor skillnad mellan induktion och deduktion. En deduktiv ansats utgår från teoretiska föreställningar, hypoteser, som sedan testas mot insamlat empiriskt material (Alvehus, 2013). Det är vanligast och lämpligast att använda sig utav en deduktiv forskningsansats vid mer

kvantitativa studier (Olsson & Sörensen, 2007). Sedan kan dessa två forskningsansatser även kombineras och då kallas det för abduktion. Denna forskningsansats innebär en växling mellan empirisk och teoretisk reflektion (Alvehus, 2013).

2.3 Forskningsmetod

Det finns två olika sorters metoder som forskare använder sig av vid insamling av data för en viss studie. Detta för att enklare kunna bearbeta information som har hämtats från den insamlade datan. Metoderna kallas för kvalitativ- och kvantitativ metod (Alvehus, 2013) och enligt Christensen, Engdahl, Gräas och Haglund (2011) innebär dessa två metoder att man samlar in, analyserar, tolkar samt presenterar data som har studerats. Alvehus (2013) menar att dessa två metoder klargör hur en bild av verkligheten skapas genom en viss process samt hur utfallet av denna process presenteras. Val av forskningsmetod spelar alltså en oerhört stor roll i en studie då en metodval måste anpassas efter studiens uppbyggnad och utformning (Christensen et al., 2011).

Den kvalitativa metoden inriktas på att samla in attityder, beteenden eller åsikter som sedan används som analysenhet (Kothari, 2004) och associeras enligt Denscombe (2000) ofta med småskaliga studier och en öppen forskningsdesign. Vanligtvis används det hermeneutiska angreppssättet vid kvalitativa studier eftersom att det hermeneutiska angreppssättet bygger på att försöka förstå människors situationer och mänskliga erfarenheter. (Olsson & Sörensen, 2007).

Den kvantitativa metoden fokuserar istället på att samla in siffror som sedan används som analysenhet och associeras ofta med storskaliga studier och en förutbestämd forskningsdesign. Vid kvantitativ metod samlar forskare in numerisk data av den anledningen att försöka hitta mönster och sammanhang (Denscombe, 2000).

2.4 Val av teori

Enligt Deegan och Unerman (2011) kan vissa teorier tillhandahålla forskare med förklaringar och förutsägelser gällande beslutsfattande, exempelvis beslut att upprätta hållbarhetsredovisning eller att låta den bestyrkas. Vanligt förekommande teorier som finns med bland den litteraturen som använts är legitimitetsteorin, institutionell teori, agentteorin och den påbyggande teorin *positive accounting theory* (PAT). Med hänsyn till studiens ämne som är bestyrkande av hållbarhetsredovisningar samt val av bestyrkandegivare, anses att dessa teorier är mest relevanta för studien, som förklaras närmare i nästa kapitel.

3. Teoretisk referensram och hypoteser

I detta kapitel presenteras relevanta begrepp för studien samt dess koppling till teorier och tidigare forskning. Vidare kommer det, utifrån de tidigare studier och teorier, utformas hypoteser.

3.1 Lönsamhet i förhållande till legitimitetsteorin

Legitimitet är ett begrepp inom *Corporate Social Responsibility* som i praktiken innebär att företag bör eftersträva en viss status som är accepterad av samhället där verksamheten befinner sig i (Deegan, 2002). Författaren menar på att samhället har olika värderingar som ständigt förändras över tiden och därmed måste företagen även anpassa sig till värderingarnas förändringstakt. Enligt Deegan, Ranking och Tobin (2002) kan sambandet mellan värderingarnas förändring i samhället och företagens sociala ansvar förklaras av legitimitetsteorin. Om företaget väljer att inte anpassa sig efter samhällets värderingar och förväntningar då hotas företagets legitimitet (Deegan, 2002).

Ruhnke och Gabriel (2013) har nämnt att bestyrkandet av hållbarhetsredovisningen kan påverkas av företagets lönsamhet. Legitimitetsteorin är då lämpligast att använda sig utav när påverkandefaktorn lönsamhet ska relateras till teorin. Detta eftersom företagen väljer att låta hållbarhetsredovisningarna bestyrkas p.g.a. att de är oroliga för sin legitimitet i förhållande till intressenterna och vill inte förlora deras förtroende.

Enligt Gyllberg och Svensson (2002) är intressenter som har någon form av inflytande på ett företag överens om att begreppet lönsamhet är något som anses vara ett mål som eftersträvas, både lång- och kortsiktigt. Utan en långsiktig lönsamhet kan verksamheten inte överleva. Miljöfrågor har en så stor påverkan på företaget att det kan avgöra företagets fortsatta verksamhet. Vidare innebär detta att en långsiktig lönsamhet kräver miljömedvetenhet och att kunderna överväger företagets miljömedvetenhet i sin betalningsvilja (*ibid*). Vidare har det gjorts studier beträffande bestyrkandet av hållbarhetsredovisningar och kostnaden det medför företaget. Författarna menar att företag med hög lönsamhet innehar mindre press från investerarna samtidigt som deras resurser gör det möjligt att investera i hållbarhetsredovisningar och dess bestyrkande. Enligt Gilett (2012) är bestyrkandet av hållbarhetsredovisningen frivilligt och anledningen till att företag väljer att göra det kan vara för företagets oro för legitimitet gentemot intressenterna. Detta kommer att medföra att företaget blir mer engagerade i att försöka ha kontroll över den hållbara utvecklingen och

enligt författaren är det just den kontrollen som skulle kunna resultera i organisatorisk legitimitet. Legitimitet används för att bland annat skydda företags rykte och *image*. Som ett led i företagens förbättring av sina rykten, kan bestyrkande av hållbarhetsredovisning hjälpa till (*ibid*).

3.1.1 Lönsamhet i förhållande till *positive accounting theory*

Watts och Zimmerman (1978) lyfter fram att ett företags kassaflöde påverkas av förändringar eller byte av redovisningsstandarder, då ett kassaflöde har en påverkan på ett företags lönsamhet. Enligt författarna kan det ämnet relateras till *positive accounting theory* eftersom att ett företags aktiepriser samt kassaflöden påverkas negativt, dvs. minskas, om det sker ett byte av de nuvarande redovisningsstandarderna som förväntas öka de redovisade vinstmedlen. Ett sådant byte medför även att det sker större inkomster genom incitament (*ibid*). Företagens intäkter kan även ökas genom att ha redovisningsstandarder som förväntas öka de redovisade rörelsekostnaderna, avskrivningarna samt värdet på tillgångarna. Författarna menar att dessa ökade intäkter leder till att även företagsstorleken ökar i samband med lönsamheten. Vidare spekulerar författarna om att chefer är mer benägna att välja redovisningsstandarder som förväntas rapportera ett lägre resultat, samtidigt som kassaflödena och företagsvärdet ökar. Orsaksfaktorer till detta är skattemässiga, regulatoriska och politiska skäl. Detta i jämförelse med chefer som istället väljer redovisningsstandarder som förväntas redovisa högre resultat, samtidigt som kassaflödena och företagsvärdet minskar. Detta leder i sin tur till att den prestationsbaserade ersättningen (incitamenten) ökar (*ibid*).

3.1.2 Hypotesutformning

Enligt Greve (2011) finns det fyra olika mått beträffande beräkningen av lönsamhet och dessa är avkastning på eget kapital (ROE), *return on assets* (ROA), residualresultat samt Economic Value Added (EVA). Som mått på lönsamhet kommer det i denna studie att användas av ROA eftersom det måttet är oberoende av soliditeten. Om det visar sig att avkastningskravet är lägre än avkastningen på totalt kapital medför det att det skapas värde för ägarna. Enligt Ruhnke och Gabriel (2013) påverkas efterfrågan på den frivilliga revisionen genom avkastningen på totalt kapital (ROA). Företags lönsamhet kan påverka beslut om bestyrkandet av hållbarhetsredovisningen (*ibid*). Mock et al. (2007) menar att det uppstår kostnader för upprättandet av hållbarhetsredovisningar, men även för bestyrkandet. Därför har företag med högre lönsamhet mer råd att bestyrka sin hållbarhetsredovisning. Med hänsyn till föregående avsnitts diskussion formas följande hypotes:

Hypotes 1: Svenska Börsnoterade företag med högre lönsamhet bestyrker sin hållbarhetsredovisning i större utsträckning än svenska börsnoterade företag med lägre lönsamhet.

Enligt Ruhnke och Gabriel (2013) är företag som har mer resurser och bättre tillgångar än andra företag mer benägna att använda sig utav ett bestyrkande från en tredje-part. Park och Brorsson (2005) nämner exempelvis att en anledning till att företag inte använder sig av bestyrkandegivare är för att det kan vara för kostsamt för företaget. Därför menar författarna att det är de stora företagen med högre lönsamhet som använder sig av tredje-parts bestyrkegivare vid bestyrkandet av hållbarhetsredovisningen, i större utsträckning än företag med mindre tillgång till resurser. Bestyrkandegivare som är medlem i revisionsprofessionen anses ta ut ett högre pris beträffande bestyrkandet av hållbarhetsredovisningar än bestyrkandegivare som är icke-revisorer (Simnett et al., 2007). Zorio et al. (2013) spekulerar om att revisorer utför bestyrkanderapporter med högre kvalitet än icke-revisorer. Med hänsyn till att företag som har mer tillgång till resurser väljer att anlita bestyrkandegivare och att dessa har mer råd att anlita revisorer som anses ta ut ett högre pris, samtidigt som de anses ge bättre kvalitet på bestyrkanderapporterna, utformas följande hypotes:

Hypotes 2: Svenska börsnoterade företag med högre lönsamhet väljer en revisor som bestyrkandegivare i större utsträckning än svenska börsnoterade företag med lägre lönsamhet.

3.2 Bransch i förhållande till institutionella- och legitimitetsteorin

Beträffande påverkandefaktorn bransch är det lämpligast att tillämpa den institutionella teorin i kombination med legitimitetsteorin. En anledning kan vara för att yttre påtryckningar kan påverka företagets beteende beträffande att låta sina hållbarhetsredovisningar bestyrkas och den institutionella teorin bygger på att klargöra hur olika organisationer tar till sig vissa mönster. Detta för att sedan överensstämma med de yttre förväntningarna och på så sätt även skulle kunna få legitimitet (Park & Brorson, 2005). Genom att kraven på de yttre förväntningarna uppfylls, kommer företagen att bli accepterade av samhället och därmed uppnå legitimitet (*ibid*). Vidare svarar informanterna i studien av Park och Brorson (2005) att en påverkande faktor när det gäller att bestyrka hållbarhetsredovisningen kan vara påtryckningar från andra företag inom samma bransch som redan har anammat bestyrkande från tredje-part. Perego och Kolk (2012) nämner att detta kan förklaras genom institutionell teori som förklarar hur organisationer anammar vissa idéer och strukturer för att stämma

överens med yttre förväntningar och på så sätt få legitimitet. Eftersom anammandet av organisatoriska verktyg sker inom en institutionell kontext hävdar forskare inom institutionell teori att anpassningen till institutionella normer skapar strukturella likheter eller isomorfism inom organisationer (*ibid*). Denna process, *isomorfism*, innebär att företag tvingas anamma vissa företeelser för att efterlikna andra företag verksamma under samma omständigheter (DiMaggio & Powell, 1983).

3.2.1 Hypotesutformning

Tidigare forskning visar att det finns ett positivt samband mellan sociala- och miljö känsliga branscher och redovisning av frivillig information (Simnett et al., 2007). Som nämnts i problemdiskussionen finns det även studier som visar på ett positivt samband när det gäller företag inom de sociala- och miljö känsliga branscherna och bestyrkandet av dess hållbarhetsredovisning (Mock et al., 2007, Simnett et al., 2007). Enligt Perego och Kolk (2012) håller det på att bli allt vanligare för andra företag inom andra branscher att bestyrka sin hållbarhetsredovisning än företag inom de sociala- och miljö känsliga branscherna. Enligt Dagens Industris branschindelning finns det branscher inom olja & gas, råvaror, industri, konsumentvaror, hälsovård, konsumenttjänster, telekommunikation, finans, IT och allmännyttiga tjänster (DI, 2014). Wilmshurst och Frost (2000) spekulerar om att det finns företag som befinner sig i känsliga och okänsliga branscher. Författarna menar att företag som befinner sig i de känsliga branscherna är mer benägna av att upprätta en hållbarhetsredovisning än företag som befinner sig i de okänsliga branscherna. De känsliga branscherna är inom råvaror, olja & gas, industri samt konsumentvaror eftersom att dessa kan anses ha en stor påverkan på miljön i form av utsläpp och föroreningar. De okänsliga sociala branscherna blir således inom konsumtionstjänster, hälsovård, telekommunikation, finans, IT och allmännyttiga tjänster (*ibid*). Företag inom råvaror-branschen är mer benägna av att bestyrka sin hållbarhetsredovisning (Adams et al., 1998). Enligt författarna har branschtillhörigheten störst påverkan på företagens val att upprätta en hållbarhetsredovisning (*ibid*). I en studie gjord av Park och Brorson (2005) visar det sig att företag inom industribranschen, där granskning av allmänheten är hög, var ökad trovärdighet nödvändig för deras verksamhet. Därför använde de sig av bestyrkande från tredje-part som svar på intressenters förfrågningar.

I enlighet med tidigare studier (se Simnett et al., 2007; Mock et al., 2007; Park & Brorson, 2005; Wilmhurts och Frost, 2000) som visar att företag inom sociala-och miljö känsliga

branscher har större benägenhet att bestyrka sin hållbarhetsredovisning, formas följande hypotes:

Hypotes 3: Svenska börsnoterade företag inom sociala- och miljö känsliga branscher låter bestyrka sina hållbarhetsredovisningar i större utsträckning än svenska börsnoterade företag i andra branscher.

Företag inom de sociala- och miljö känsliga branscherna anses vara mest beroende av att upprätta en hållbarhetsredovisning. Detta för att företagen inom dessa branscher har en ganska stor påverkan på samhället i större grad än företagen som inte har lika stor påverkan på miljön och samhället (Mock et al., 2007; Simnett et al., 2007; Perego & Kolk, 2012). Företagen inom de känsliga branscherna bestyrker sina hållbarhetsredovisningar i större utsträckning än de andra branscherna (Moroney et al., 2012). Enligt Park och Brorsson (2005) har företagen inom de sociala- och miljö känsliga branscherna större påtryckningar att upprätta en hållbarhetsredovisning och även bestyrka den. Företagen inom exempelvis branschen olja & gas är mer benägna av att anlita revisorer som bestyrkandegivare (Zorio et al., 2013). Författarna nämner vidare att bestyrkanderapporter lämnade av revisorer är utförda av högre kvalitet än icke-revisorer samt att företag inom sociala- och miljö känsliga branscher har större behov av att visa att deras hållbarhetsinformation är trovärdig. Därför anses företag inom de sociala- och miljö känsliga branscherna vara mer benägna att anlita revisorer som bestyrkandegivare och därmed utformas följande hypotes:

Hypotes 4: Företag noterade på börsen i Sverige inom sociala- och miljö känsliga branscher väljer revisorer som bestyrkandegivare i större utsträckning än svenska börsnoterade företag inom andra branscher.

3.3 Storlek i förhållande till agentteorin och *positive accounting theory*

Ytterligare en teori som skulle kunna vara relevant för storleksvariabeln är agentteorin. *Positive accounting theory* (PAT) bygger på agentteorin och även denna teori har en koppling till företagsstorlek. Enligt Vetschera (1998) beskrivs agentteorin oftast som en modell som förklarar förhållandet mellan agenten (den som utför uppgiften) och huvudmannen som oftast benämns för principalen. Principalen är den som agenten utför arbetet för. Författaren menar att problemet som uppstår är att principalen inte har möjlighet att hela tiden observera agentens beteenden och dolda handlingar i förhållande till hur agenten förväntas att handla. Företagsstorleken spelar en stor roll när det kommer till principalens kontroll över agentens

prestationer. Ju större företaget är, desto svårare blir det att ha kontroll över agentens handlingar. En lösning kan vara att principalen belönar agenten utifrån prestationer och slutresultat (*ibid*).

Watts och Zimmerman (1978) spekulerar om att storleken på ett företag påverkas starkt av förändringar eller byte av redovisningsstandarder. Företagsstorlek kan kopplas till *positive accounting theory* som är en påbyggande teori till agentteorin och författarna menar på att företagsstorleken påverkas starkt av politiska kostnader. För att hålla de politiska kostnaderna låga kan det vara bra att företag bestyrker sina hållbarhetsredovisningar. Enligt Watts och Zimmerman (1986) tydliggör *positive accounting theory* förhållandet mellan olika individer i ett företag samt vilken påverkan redovisningen har gentemot dessa förhållanden. Ruhnke och Gabriel (2013) förklarar att storleken på företaget har ett samband med kostnader som förhållandet mellan principalen och agenten medför, i den så kallade agentteorin. Författarna menar på att agentkostnader är större hos de stora företagen vilket författarna vidare menar på att dessa kostnader måste minskas. Detta eftersom omfattningen på antalet principal-agent förhållanden som existerar samt omfattningen på antalet ägare går hand i hand med välfärdsförlusterna och därmed måste agentkostnaderna hos de stora företagen minskas. Ett bestyrkande av hållbarhetsredovisningen kan därmed reducera agentkostnaderna. (*ibid*).

Ruhnke och Gabriel (2013) spekulerar vidare om att ett bestyrkande blir billigare ju större företaget blir. Ju större företaget är, desto bättre förväntas förhållandet bli mellan agenten som är ledningen och principalen som är investeraren (*ibid*).

3.3.1 Hypotesutformning

Enligt Rasmus och Montiel (2005) står stora företag i den ständigt utvecklande världen inför miljöreglerande påtryckningar. Oftast utförs ett bestyrkande av hållbarhetsredovisningen i större utsträckning av de stora företagen än de mindre företagen (Ruhnke & Gabriel, 2013; Simnett et al., 2007). Beroende på företagets storlek varierar de yttre påtryckningarna beträffande utförandet av ett bestyrkande av hållbarhetsredovisningen. Oftast innehar de stora företagen mer och bättre resurser än de mindre företagen och därför har de stora företagen bättre möjligheter och framförallt råd att utföra ett bestyrkande från en tredje-part (Ruhnke & Gabriel, 2013). Simnett et al. (2009) spekulerar om att storleken på företaget har en koppling med det frivilliga bestyrkandet av hållbarhetsredovisningen och att de stora företagen är mer benägna av att utföra ett externt bestyrkande. Det förväntas av de stora företagen att ett bestyrkande av hållbarhetsredovisningen utförs eftersom de stora företagen oftast har flera intressentgrupper. Författarna menar att dessa intressentgrupper så som fackföreningar samt icke-statliga organisationer skulle kunna sätta mer press på de större företagen och dess

ledning. Därför ökar förväntningarna att utföra ett bestyrkande av hållbarhetsredovisningen från en tredje-part, ju större företagen blir (Ruhnke & Gabriel, 2013). Detta samt föregående avsnitt leder till att följande hypotes utformas:

Hypotes 5: Stora börsnoterade företag i Sverige väljer att bestyrka sin hållbarhetsredovisning i större utsträckning än mindre företag noterade på börsen i Sverige.

Simnett et al. (2007) hävdar att stora företag väljer att använda sig av revisorer som bestyrkandegivare. Intresset är störst hos de stora företagen att vilja upprätta en hållbarhetsredovisning som innehåller information med bra kvalitet, samtidigt som trovärdigheten är hög (Romero, Ruiz-Blanco & Fernández, 2012). Enligt Perego och Kolk (2009) anlitar de stora företagen revisorer, speciellt Big4-revisorer som bestyrker företagets hållbarhetsredovisning. Även Zorio et al., (2012) spekulerar om att kvaliteten på hållbarhetsredovisningen påverkas starkt av storleken på företaget. De menar att de stora företagen som upprättar en hållbarhetsredovisning som är utförd av hög kvalitet även anlitar bestyrkandegivare för att utföra ett bestyrkande av hög kvalitet. Revisorer som utför bestyrkanderapporter anses göra det av högre kvalitet än icke-revisorer (*ibid*). Därmed kan följande hypotes utformas:

Hypotes 6: Stora företag noterade på börsen i Sverige väljer att använda sig utav revisorer som bestyrkandegivare i större utsträckning än mindre svenska börsnoterade företag.

3.4 Hållbarhetsredovisning i förhållande till agentteorin

Enligt Ruhnke och Gabriel (2013) har agentteorin en stark koppling till bestyrkandet av hållbarhetsredovisningen. Det är väldigt viktigt att hela tiden förses med regelbunden information om bland annat företaget och dess miljömedvetenhet. Detta för att tillförlitligheten till företaget ska öka. Författarna menar på att ett bestyrkande av hållbarhetsinformationen kan leda till en mer regelbunden information, dvs. risken för oregelbunden information minskar ju mer det utförs ett bestyrkande. Vidare spekuleras det om att beslutsfattningen delegeras från principalen till agenten och att principalen inte fullständigt kan bedöma agentens prestation (*ibid*). Inom revisionen är investerarna samt kreditgivarna principalen och ledningen är agenten, som arbetar för principalen. Detta kan jämföras precis som aktieägarna ger kapital till företaget och förväntar sig avkastning i gengäld. Det handlar om förhållandet mellan intressenter och företag som utbyter resurser sinsemellan. I det här fallet handlar det om att ledningen bör förse investerarna och

kreditgivarna med en miljörapport, vilket kan öka värdet på företagets prestationer och miljömedvetenheten i sitt arbete.

Ruhnke och Gabriel (2013) menar att det kan uppstå ett problem då agenten kan känna mer frihet att handla och prestera hur denne vill. Det brukar vid sådana tillfällen talas om att agenten agerar för sitt självintresse, vilket är något problematiskt i agentteorin (Eisenhardt, 1989).

Ruhnke och Gabriel (2013) menar att denna problematik inom agentteorin skulle kunna åtgärdas genom ett bestyrkande från en tredje-part, dvs. ett bestyrkande hade kunnat reducera agentkostnaden. Från principalens synvinkel leder detta således till att informationen som principalen tillhandahåller från agenten är av ökad trovärdighet då denna information har genomgått ett bestyrkande. Ett intressent-orienterat företag med ett hållbart fokus ger både externa och interna fördelar för sina intressenter. Den externa fördelen innebär att med tanke på att företagets rykte hela tiden står på spel, skulle därmed en hållbarhetsrapport kunna resultera i en positiv påverkan på företagets rykte (*ibid*). Hållbarhetsredovisningen gynnar externa intressenter så som bland annat kunder, leverantörer, banker och investerare. Den interna fördelen är enligt författarna att de anställdas motivation och lojalitet kan påverkas positivt genom att företaget upprättar en hållbarhetsredovisning. Aktieägarna och kapitalgivarna kan se mycket av det positiva som en hållbarhetsredovisning kan ge och dessa satsar i sin tur ännu mer kapital just för att företaget ska satsa mer på det hållbara företagandet, då det kan vara kostsamt att upprätta. Detta leder till att ledningen som är agenten, känner sig mer benägna av att upprätta och bestyrka en frivillig hållbarhetsredovisning (*ibid*).

3.5 Global Reporting Initiative - GRI

GRI är en ledande organisation inom hållbarhet och det mest kända ramverket för redovisning av socialt-och miljöansvarstagande runt om i världen (Brown, Jong & Levy, 2009). För närvarande är den senaste uppdateringen av GRI:s riktlinjer, G3.1 som introducerades första halvåret av 2011 (Frostensson et al., 2012). Det är de mest använda riktlinjerna runt om i världen för upprättande av hållbarhetsredovisningar (Ruhnke & Gabriel, 2013). Användandet av riktlinjer är en viktig drivkraft när det kommer till att förbättra kvalitén i hållbarhetsredovisningar (Perego & Kolk, 2012). I Sverige har användandet av GRI:s riktlinjer ökat sedan 2003 och det var då acceptansen av GRI:s riktlinjer ökade internationellt. Ytterligare ökning i användandet kom 2008 då riktlinjerna även översattes till svenska (Tann-Sonnerfeldt, 2011). Resultaten av Ruhnke och Gabriels (2013) studie visar att företag som

använder sig av GRI:s riktlinjer i större utsträckning också använder sig av bestyrkande. De hävdar att en förklaring till detta kan vara att företag som använder sig av GRI:s riktlinjer har ett större engagemang i att redovisa hållbarhetsinformation med hög kvalitet. Ett åtagande av GRI:s riktlinjer är sammankopplat med kravet att lämna information som är trovärdig, således information som är externt bestyrkt (*ibid*). Företag som använder sig av GRI:s riktlinjer är inte skyldiga att bestyrka informationen, trots att det är erkänt att ett bestyrkande stödjer att företagens information är rimlig. Förslagen i riktlinjerna om utomstående bestyrkande kan möjligen leda till att de redovisande företagen tar sig an förslaget (Perego & Kolk, 2012). Utifrån detta formas följande hypotes:

Hypotes 7: Börsnoterade företag i Sverige som upprättar hållbarhetsredovisningar enligt GRI:s riktlinjer bestyrker sina hållbarhetsredovisningar i större utsträckning än svenska börsnoterade företag som inte upprättar en hållbarhetsredovisning enligt GRI:s riktlinjer.

Perego och Kolk (2012) nämner i deras studie att företag som använder sig av GRI:s riktlinjer kan medföra en förbättrad kvalitet på hållbarhetsredovisningar vid bestyrkandet av den. Det främsta syftet med att använda sig av GRI:s riktlinjer är för att förbättra samt förstärka trovärdigheten på den upprättade hållbarhetsredovisningen i ett företag (Gillet, 2012). Enligt Zorio et al., (2013) utför revisorer bestyrkanderapporter av betydligt högre kvalitet än icke-revisorer. Detta även med hänsyn till att hållbarhetsredovisningens kvalitet förbättras genom användandet av GRI:s riktlinjer. Huvudsyftet med att använda dessa riktlinjer är att förstärka trovärdigheten på hållbarhetsredovisningen och revisorer anses utföra bestyrkanderapporter med högre kvalitet. Utifrån detta formas följande hypotes:

Hypotes 8: Svenska börsnoterade företag som använder sig av GRI:s riktlinjer anställer revisorer för bestyrkandeuppdragen i större utsträckning än börsnoterade företag i Sverige som inte upprättar en hållbarhetsredovisning enligt GRI:s riktlinjer.

3.6 Bestyrkande av hållbarhetsredovisning

Hållbarhetsredovisningar har blivit kritiserade för att de inte innehåller företagens egentliga hållbarhetsarbete utan istället innehåller information som ger företagen ökat värde utan att nödvändigtvis vara korrekt. Därför har bestyrkande av tredje-part efterfrågats av redovisande företag, föreslagits av bestyrkandegivare och stöttats av andra grupper som en del av processen för att öka trovärdigheten (Tann-Sonnerfeldt, 2011). Målet för bestyrkande av hållbarhetsredovisning är att tredje-part ska granska dess information, kontrollera ifall

informationen upprättats i enlighet med lämpliga kriterier och utifrån detta uttrycka en slutsats (FAR, 2010).

3.6.1 Bestyrkandeuppdrag och dess syfte

För revisorer kan ett granskningsuppdrag delas in i tre kategorier; *revision*, *översiktlig granskning* samt *granskning enligt särskild överenskommelse*. De två första kategorierna är bestyrkandeuppdrag där revisorn uttrycker en slutsats med viss grad av säkerhet, dessa uppdrag följer speciella ramverk för bestyrkande (FAR, 2010). Vid bestyrkande av hållbarhetsredovisningar används i Sverige standarden RevR 6, ”Bestyrkande av hållbarhetsredovisning” (Frostensson, Helin & Sandström, 2012) som vägledning vid bestyrkandeuppdrag. Standarden används både för bestyrkandeuppdrag vars mål är att avge ett bestyrkande med hög men inte absolut säkerhet, *revision*, men också för uppdrag där målet är att avge ett bestyrkande med begränsad säkerhet, *översiktlig granskning* (FAR, 2010). Sett ur ett internationellt perspektiv finns det ett flertal organisationer som är med i utvecklingen av riktlinjer och standarder för denna typ av bestyrkande (Zorio, Benau-Garcia & Sierra, 2013). Det är dels privata organisationer men även internationella revisionsorganisationer och nationella institutioner (Ruhnke & Gabriel, 2013). Enligt Perego och Kolk (2012) uppfyller organisationernas standarder olika behov, och används de tillsammans kan de komplettera varandra hellre än motverka varandra. Ett bestyrkande kan därmed göras utifrån mer än RevR 6 standarden som revisorer i Sverige använder. I nuläget finns det tre internationella ramverk som dominerar, det första är AA1000 Assurance Standards (AA1000AS) lanserat mars 2003 av Institute of Social and Ethical AccountAbility. Det andra är ISAE3000 av IAASB som är till för revisorer samt GRI:s senaste ramverk från 2006 som förutom riktlinjer för upprättande av hållbarhetsredovisningar även innehåller riktlinjer för bestyrkande av dessa.

Tann-Sonnerfeldt (2011) nämner att RevR6 tidigare speglade det internationella ramverket ISAE3000 med undantaget att RevR6 innehåller riktlinjer för ett specifikt område till skillnad från ISAE3000 som endast ger generella riktlinjer för bestyrkande. En revision av RevR6 i december 2008 byttes däremot innehållet ut mot en direkt översättning av det holländska ramverket NIVRA 3410N ”*Assurance Engagement Relating to Sustainability Reports*”. Detta efter IFAC:s uttalande om att detta ramverk skulle användas för att utveckla internationella standarder och för att det holländska ramverket även var mer i linje med GRI:s riktlinjer (Tann-Sonnerfeldt, 2011; FAR, 2010).

När det gäller hållbarhetsredovisning finns en mängd olika benämningar för det uppdrag som en tredje-part utför som exempelvis revision, verifikation och validering. Men den generellt

accepterade benämningen är bestyrkande vilken är en process som ökar förtroendet för specifika påståenden, rapporter och information (Deegan et al., 2006). Tann-Sonnerfeldt (2011) förklarar att RevR6 i en uppdatering av standarden ändrade terminologin *översiktligt gransknings uppdrag* till *bestyrkandeuppdrag*. Enligt International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB³), är ett bestyrkandeuppdrag ett uppdrag där revisor kommer fram till ett resultat genom att ha bedömt sakförhållande eller beräknat tillämpning av kriterier och efter detta uttalat en slutsats som är avsedd att öka tilltron hos användare andra än den ansvariga parten (Hodge et al., 2009; Deegan et al., 2006). Samma definition används också i Sverige av RS Revisionsstandard (Carrington, 2010). Denna definition styrker idén om att ett bestyrkande ökar den tänkta tilltron till informationen som användare ska ha (Deegan et al., 2006).

Enligt informanter i Park och Brorsons (2005) studie samt FAR⁴'s riktlinjer kan en bestyrkandeprocess för hållbarhetsredovisning organiseras enligt fem steg. I dessa fem steg ingår bland annat planering, informationssökning, analys av insamlad information och slutligen förslag till förbättringar (Park & Brorson, 2005). Ett bestyrkandeuppdrag avslutas med att bestyrkandegivaren redovisar resultatet av bestyrkandet i en rapport, en så kallat *bestyrkanderapport* (FAR, 2010).

Då bestyrkande huvudsakligen är frivilligt (Darnall, Seol & Sarkis, 2009) bör det finnas andra förklaringar till varför företag väljer att göra det. Vissa hävdar att det görs för att få legitimitet (se Gillet, 2012) medan andra hävdar att det är på grund av påtryckningar från intressenter, både interna och externa (se Darnall et al., 2009). Perego och Kolk (2012) menar att det inte enbart handlar om detta, utan organisatoriska fördelar uppstår även när det görs ett bestyrkande i form av förbättringar i interna informations- och redovisningssystem. Vidare resulterar detta i bättre styrning och ett bättre hållbarhetsarbete.

3.6.2 Bestyrkandegivare

I studien har de som utför bestyrkandet benämnts för bestyrkandegivare. Vad gäller bestyrkande av finansiell information har revisorer monopol på det området medan det för bestyrkande av hållbarhetsredovisningar inte finns ett liknande monopol då det fortfarande är en oreglerad marknad (Simnett et al., 2007). Dagens marknad för bestyrkande karaktäriseras

---

³ IAASB är ett självständigt organ som ger ut internationella revisionsstandarder (IFAC, 2014).

⁴ FAR, branschorganisation för redovisningskonsulter, revisorer och rådgivare (FAR, 2014) som spelar stor roll för utvecklande av standarder, utbildning och information för revisionsprofessionen i Sverige (Park & Brorson, 2005).

av variationen på bestyrkandegivare, inkluderat professionella revisionsbyråer, konsultfirmor med specialister, certifierade organisationer och icke-statliga organisationer som erbjuder bestyrkande (Tann-Sonnerfeldt, 2011; Perego & Kolk, 2012). Dessa bestyrkandegivare varierar vad gäller teknisk kompetens och trovärdighet (Perego & Kolk, 2012). Enligt Tann-Sonnerfeldt (2011) väljer det redovisande företaget bestyrkandegivare beroende på företags filosofi, utveckling, ledningens värdering etc. Medan Frostensson et al. (2012) påstår att företagen ofta väljer samma revisor eller det revisionsbolag som granskar den finansiella informationen. Simnett et al. (2007) menar att företagets val av bestyrkandegivare påverkas av intressenterna och deras studie visar att företag verksamma i intressentorienterade länder är mer troliga att anlita en revisor som bestyrkandegivare än konsulter. Vidare säger Zorio et al. (2013) att knappheten på standarder och de olika val för riktlinjer som finns för bestyrkande leder till att kvalitén på de bestyrkanderapporter som lämnas varierar. De får i sin studie fram att bestyrkanderapporter gjorda av revisorer har högre kvalitet än de som blivit utförda av konsulter.

Revisorer har välutvecklade internationella standarder, krav på etik och oberoende samt kontroller för kvalitet som hjälper till så att bestyrkandet som lämnas är av hög kvalitet. När det gäller uppdrag som kräver speciell kompetens, vilket ofta är fallet vid bestyrkande av hållbarhetsredovisningar, finns det riktlinjer som säger att revisorn inte ska ta sig an uppdraget om revisionsteamet inte har denna efterfrågade kompetensen. Revisorer är en profession med bra rykte vilket leder till en ökning av samhällets förtroende för dem när det kommer till revisorer som bestyrkandegivare (Simnett et al., 2007). Revisionsbyråer är mer konservativa och försiktiga i sitt tillvägagångssätt än konsulter. Revisorer är mer tveksamma till att dra precisa slutsatser när det gäller bestyrkande av hållbarhetsredovisningar än konsulter (Perego & Kolk, 2012), vilket kan relateras till revisionsprofessionen (Tann-Sonnerfeldt, 2011).

I studien kommer bestyrkandegivare att delas upp i två delar; *Revisorer* (godkända eller auktoriserade revisorer) och *icke-revisorer* (ex. konsulter).

3.6.3 Hållbarhetsredovisning i Sverige

Negativ påverkan på miljön och sociala förhållanden som är ett resultat från företagsaktiviteter har lett till ökad oro för klimatförändringar, användning av naturens resurser, människors samhälle och kulturer. Hållbar utveckling är ett område med växande reglering både från statligt och icke-statligt håll på internationellt, nationellt samt regionalt

plan (Tann-Sonnerfeldt, 2011). Organisationer mäter och redovisar sitt miljö-och sociala ansvarstagande till intressenter genom publicering av hållbarhetsredovisningar⁵ (Tann-Sonnerfeldt, 2011; Simnett, 2012). Internationellt sett är Sverige i framkant när det kommer till konkurrensfördelar genom ansvarsfullt företagande (AccountAbility, 2007). Sveriges bakgrund med en miljömedveten agenda och även CSR, tillsammans med stark reglering för att se till att företag lever upp till sitt ansvar, skapar en grund för svenska företag att utveckla kunskap när det gäller beaktande av hållbarhetsfrågor. (Tann-Sonnerfeldt, 2011). År 2007 blev Sverige först i världen med att införa en lagstiftning som kräver att statliga bolag ska upprätta hållbarhetsredovisningar (Regeringen, 2010). Även de företag som driver verksamhet som är tillstånds-eller anmälningspliktig enligt miljöbalken är skyldiga att rapportera om hur deras produktion och verksamhet påverkar miljön (Riksdagen, 2013). Detta är ett bevis på att Sverige är ett land i framkant när det kommer till utvecklingen av hållbart arbete. Trots detta säger Park och Brorson (2005) att Sverige troligtvis inte är i framkant när det kommer till tredje-parts bestyrkande, vilket även Tann-Sonnerfeldt (2011) håller med om. När det gäller de statliga företagen är de enligt lag skyldiga att låta en oberoende tredje-part bestyrka deras hållbarhetsredovisning (Regeringen, 2010). Vad som däremot inte är uttryckt är preferens av bestyrkandegivare. I Sverige har företag använt sig av olika bestyrkandegivare även om revisorer har dominerat marknaden. I en undersökning från 2010 hade de fyra stora revisionsbolagen; KPMG, PWC, Ernst & Young och Deloitte 86 % av marknaden. Den återstående marknaden hade tio procent icke-revisorer och fyra % revisorer från andra revisionsbolag (Tann-Sonnerfeldt, 2011).

Hållbarhetsredovisningar är vanligtvis publicerade som separata rapporter tillsammans med årsredovisningar. Intresset för dessa rapporter i Sverige startade runt 1990 och mellan 1994-2004 ökade publiceringen av rapporterna. Mellan 2004-2008 stagnerade däremot trenden. Inledningsvis var det främst stora börsnoterade företag, statligt ägda företag och stora privata företag som publicerade hållbarhetsredovisningar (Tann-Sonnerfeldt, 2011). Runt år 2000 ökade trenden med att integrera hållbarhetsredovisningen med den finansiella redovisningen i Sverige, istället för att ha den som en enskild rapport (Park & Brorson, 2005).

---

⁵ Hållbarhetsredovisning även kallat bland annat Triple bottom line-rapport (Deegan et al., 2006), CSR-rapport (Hodge et al., 2009) och miljöredovisning (Bergström, Catasús & Ljungdahl, 2002).

4. Empirisk metod

I detta kapitel kommer det att redogöras för de empiriska metoderna som har använts i undersökningen. Tillvägagångssätten gällande forskningsstrategin samt litteratursökningen kommer att beskrivas. Sedan presenteras den använda datainsamlingsmetoden, urvalet för studien, operationaliseringen samt statistiska behandlingen. Slutligen kommer tidsram, validitet och reliabilitet att redogöras samt den etiska aspekten för studien.

4.1 Forskningsstrategi

När det kommer till samhällsforskning finns det olika strategier som forskarna kan använda sig av (Denscombe, 2000). Enligt Kothari (2004) kan forskning definieras som strävan efter sanningen eller verkligheten med hjälp av jämförelser, experiment, observationer och studier. Forskning kan även enkelt definieras som strävan efter kunskap genom systematiska metoder och riktpunkter. Vidare spekulerar författaren om att beskrivande och analytisk forskning är bland de grundläggande forskningstyperna som finns. Dessa forskningstyper innehåller bland annat *surveyundersökningar* (*ibid*). I denna studie kommer det att utgå ifrån ett positivistiskt angreppssätt och i kombination med insamling av empiri, kommer det att finnas möjligheter att hitta orsaker och följder gällande de faktorer som kommer att undersökas. Detta kan leda till att kunna förklara sambandet mellan faktorerna och bestyrkandet. Med tanke på att studien syftar till att förklara hur olika faktorer påverkar bestyrkandet av hållbarhetsredovisningen samt val av bestyrkandegivare, finns det därmed fler kopplingar mellan denna studie och ett positivistiskt angreppssätt. Studien har även för avsikt att utgå ifrån befintliga teorier och utifrån dessa deducera hypoteser⁶, som sedan testas mot det empiriska material som har samlats in. Således kommer det att anammas en deduktiv ansats i denna studie.

Syftet är att undersöka hur olika faktorer påverkar bestyrkandet och val av bestyrkandegivare, dvs. försöka hitta de olika faktorernas mönster och regelbundenheter. Det har valts att anamma en kvantitativ metod eftersom numerisk data kommer att samlas in samt iakttagelser av företeelser som omvandlas till siffror för att slutligen analyseras genom statistiska metoder. Den empiriska datan för studien kommer att samlas in från alla 255 svenska börsnoterade företag, vilket kommer att resultera i större kvantitet, i enlighet med den kvantitativa metoden. Vidare har en förutbestämd forskningsdesign utformats innan studien påbörjades, där hypoteser utformades samt att den precisa karaktären i undersökningsfrågorna har bestämts.

---

⁶ Hypotes kan definieras som ett påstående, härlett ur en teori, som kan testas för kausalitet eller associering med hjälp av empirisk data (Deegan & Unerman, 2011).

Med tanke på syftet med denna uppsats som är att undersöka hur olika faktorer påverkar valet att låta hållbarhetsredovisningar bestyrkas samt valet av bestyrkandegivare, är en *surveyundersökning* det lämpligaste tillvägagångssättet att samla in data på. Metoden *surveyundersökning* eller som Denscombe (2012) benämner forskningsstrategin innebär att göra en fullständig och detaljerad granskning. Det kan även innebära att framskaffa data till en utforskning.

Enligt Denscombe (2000), utmärks *surveyundersökning* av en kombination mellan omfattande täckning, fokus på en bestämd tidpunkt samt ett beroende av empirisk data i verkligheten. *Surveyundersökningar* är lämpligt vid metoder som genererar stor mängd kvantitativ data som sedan analyseras med statistiska metoder.

Fördelen med en *surveyundersökning* är att empirisk data erhålls där forskaren ser hur det är i den verkliga världen. Det förknippas även med att den insamlade informationen kommer från en säker källa och att undersökandet är välplanerat och målmedvetet. Resultaten som fås av denna typ av undersökning kan även generaliseras eftersom resultat från *surveyundersökningar* kan enligt Denscombe (2000) generaliseras om undersökningen är väl genomförd. Ännu en fördel är att *surveyundersökningar* passar bäst vid kvantitativa studier vilket överensstämmer med denna studies ändamål. *Surveyundersökningar* genom Internet är även oerhört sparsamt samtidigt som stora datamängder kan skaffas fram på relativt kort tid (*ibid*).

Nackdelen med *surveyundersökningar* är om forskare använder postenkät som metod i deras undersökningar, kommer de inte få det önskade djupet i ämnet och tenderar därmed mista djup i ämnet. Forskare som väljer att skicka enkät via traditionell post eller e-post kan tendera att inte få något resultat, då detta kan ignoreras av mottagaren (*ibid*).

Enligt Kothari (2004) kallas denna typ av forskning även för *Ex post facto* forskning och denna metod kännetecknas av att forskaren inte har någon som helst kontroll över de valda variablerna som undersöks. Forskaren måste endast redogöra för vad som har hänt och hur resultatet ser ut i dagsläget, mer än det kan forskaren inte påverka i en sådan typ av studie.

4.2 Litteratursökning

En av metoderna som forskarna kan använda när de valt *surveyundersökningar* som forskningsstrategi är skriftliga källor (Denscombe, 2000). I denna studie har det använts olika typer av skriftliga källor. I den inledande fasen i forskningsprocessen användes Högskolan i

Kristianstads databas Summon@HKR. Huvudsökorden och även nyckelorden för denna uppsats som söktes på Summon@HKR var; *Assurance, sustainability reports, third-party assurance, corporate environmental reports och GRI*. Genom dessa sökningar hittades relevanta artiklar som sedan lästes samt studerades för att skaffa information om befintligt material. Från sökningen erhöles även en översikt av det valda ämnet. Utifrån denna information formades sedan problemdiskussionen och den teoretiska referensramen. Ytterligare litteratur från Malmö stadsbibliotek har använts om ämnet *hållbarhetsredovisning och bestyrkande*.

4.3 Datainsamlingsmetod

Som nämnts ovan har skriftliga källor använts i den inledande processen, och när det kommer till data som kommer att analyseras har skriftliga källor även använts. Detta är enligt Denscombe (2000) en forskningsmetod eller strategi som forskare kan använda sig utav vid *surveyundersökningar*. Ekonomer använder snarare register, exempelvis företagsrapporter, än människor som datakällor (*ibid*). I enlighet med detta har det, för att få fram nödvändig data, använts företagens redovisade information. Först och främst undersöktes vilka av de svenska börsnoterade företagen som upprättar hållbarhetsredovisningar. De svenska företagen noterade på börsen kunde hittas på börslistorna på Dagens Industri (DI, 2014), där även branschfördelningen framgick. Empirin samlades in genom att besöka företagens hemsidor där möjlighet att ladda ner företagens hållbarhetsredovisningar fanns. Vidare behövdes det även kompletteras med ytterligare information utöver det som fanns i hållbarhetsredovisningarna. Anledningen till detta var att information beträffande de oberoende variablerna i studien behövdes samlas för att exempelvis hämta ut siffror för att räkna ut ROA och omsättning. Även om företagen använde sig utav GRI:s riktlinjer kunde hittas på årsredovisningarna. Av totalt 255 börsnoterade företag i Sverige var det endast 105 som inkluderades i studien eftersom att dessa uppfyllde kraven för denna studie att företagen måste ha upprättat en hållbarhetsredovisning.

4.4 Urval

Vid användandet av *surveyundersökning* som tillvägagångssätt är sannolikheten större att erhålla data baserat på ett representativt urval, på grund av dess breda täckning. Ju fler enheter desto större balans mellan urval och populationen som undersöks (Denscombe, 2000). Populationen för studien är svenska börsnoterade företag och urvalet är börsnoterade företag i kategorierna *Large Cap, Mid Cap och Small Cap*. Kategoriindelningen för företagen på börsen görs med hänsyn till företagens börsvärde. Företag med börsvärde som överstiger 1

miljard euro ingår i *Large Cap*, de företag som har ett börsvärde mellan 150 miljoner och 1 miljard euro tillhör kategorin *Mid Cap*. Företag med börsvärde som understiger 150 miljoner euro ingår i *Small Cap* (Solidinfo, 2014). Urvalet har inte gjorts slumpmässigt, utan efter kriteriet att nödvändig information ska finnas tillgänglig, samt att det ska finnas variation i företagens branschtillhörighet. Dagens Industri listar företag på svenska börslistor efter branschtillhörighet samt börsstorlek och det är denna lista som har använts när företagen valdes (DI, 2014). Efter att det har uppmärksammats att det föreligger en variation mellan företagens branschtillhörighet valdes således att göra börsföretagen till studiens urval. För att kunna besvara problemformuleringen, inkluderades de företag som under 2013 har upprättat en hållbarhetsredovisning. Anledningen till att år 2013 har valts är för att det är den redovisningen som gjorts senast och därmed ger det mest aktuella bilden av verkligheten. I de fall hållbarhetsredovisningar från år 2013 ännu inte blivit publicerade, användes hållbarhetsredovisningar från år 2012 för dessa företag. Detta för att undvika att inte få med företag som faktiskt borde vara med i urvalet. Det enda kravet var att företagens hållbarhetsredovisning fanns tillgänglig ute på nätet så att data kan samlas in från den. Alla företag hade inte separata hållbarhetsredovisningar, utan de flesta av dem var integrerade med årsredovisningen. Således, om det fanns hållbarhetsredovisningar för år 2013, då användes även årsredovisningen för år 2013 vid beräkning av bland annat lönsamheten. Om det istället har tagits med hållbarhetsredovisningar för år 2012, då användes årsredovisningar för år 2012. Detta för att vara så konsekvent som möjligt. Totalt var det 105 företag som hade upprättat en hållbarhetsredovisning som togs med i analysen. Bland det 105 företagen var det åtta företag som hade publicerat en hållbarhetsredovisning för år 2012 eller som har haft den integrerat i årsredovisningen. De resterande 97 företagen som togs med i analysen var företag som hade publicerat en hållbarhetsredovisning för år 2013 eller som har haft den integrerat i årsredovisningen.

Det har vidare tänkts utföras ett ytterligare urval för att på bästa sätt kunna ha möjlighet att anskaffa väsentlig data ur årsredovisningen. Detta genom att inkludera integrerade redovisningar, i den mån att hållbarhetsrapporten tydligt går att urskilja ur årsredovisningen. Sammanfattningsvis har kriterierna för urvalet i denna studie varit att företagen skall vara börsnoterade, befinna sig i Sverige samt ha tillgängliga hållbarhetsredovisningar på nätet.

4.5 Operationalisering

Operationalisering innebär enligt Körner och Wahlgren (2012) när något abstrakt översätts till något som är mer konkret, dvs. något omätbart till något mätbart. De begreppen som har beskrivits i tidigare kapitel måste genom mätvärden fånga in det som anses vara väsentligt för

dessa. Sedan förklarar författarna att det finns variabler som är beroende samt oberoende, där den beroende variabeln påverkas av den oberoende variabeln (Körner & Wahlgren, 2008).

Syftet med denna uppsats är att undersöka hur olika faktorer påverkar svenska börsnoterade företag att låta sin hållbarhetsredovisning bestyrkas samt valet av bestyrkandegivare. Därför ansågs det att en surveyundersökning hade varit lämpligast att använda vid utförandet av denna studie. I surveyundersökningen fanns det centrala begrepp som har nämnts i kapitel tre och dessa är bestyrkande, bestyrkandegivare, bransch, GRI, lönsamhet och storlek. Alla utom lönsamhet och storlek är icke-numeriska. Därför måste dessa omvandlas till något mer konkret så att det ska vara möjligt att mäta dem. Surveyundersökningen gick ut på att studera om faktorerna branschtillhörighet, användandet av GRI:s riktlinjer, lönsamhet (ROA) samt storlek påverkar bestyrkandet samt valet av bestyrkandegivare.

4.5.1 Oberoende variabler

De oberoende variablerna som studeras i uppsatsen är branschtillhörighet, GRI, lönsamhet (ROA) samt storlek. Den första undersökningen går ut på att studera om den oberoende variabeln branschtillhörighet påverkar den beroende variabeln bestyrkandet av hållbarhetsredovisningen, eller inte. Om ett bestyrkande utförs, kommer det vidare att undersökas om branschtillhörigheten påverkar valet att låta en revisor eller icke-revisor bestyrka den. Branschindelningen kommer att ske i enlighet med Dagens Industris branschindelning (DI, 2014), och de olika branscherna i surveyundersökningen är:

- Olja & gas
- Råvaror
- Industri
- Konsumentvaror
- Hälsovård
- Konsumenttjänster
- Telekommunikation
- Finans
- It
- Allmännyttiga tjänster

Med tanke på att bransch är en variabel som är icke-numerisk krävs det att den måste läggas in i en kategori, dvs. kategoriseras. Enligt Körner och Wahlgren (2008) mäts denna variabel således på nominalskala, eftersom den bör kategoriseras. Med tanke på att det är en

kategorivariabel, kommer den att omvandlas till en *dummy*-variabel för att kunna kvantifieras och mätas (*ibid*). Olja & gas kodades med "0", råvaror med "1", industri med "2", konsumentvaror med "3", hälsovård med "4", konsumenttjänster med "5", telekommunikation med "6", finans med "7", IT med "8" och allmännyttiga tjänster med "9".

Beträffande användandet av GRI:s riktlinjer kommer det att gås igenom de hållbarhetsredovisningar som har upprättats år 2013 och på så sätt fått fram vilka företag som använt sig utav GRI:s riktlinjer vid bestyrkandet.

Användandet av GRI:s riktlinjer är en oberoende variabel där det kommer att undersökas hur den påverkar de beroende variablerna bestyrkande samt val av bestyrkandegivare. Med tanke på att den oberoende variabeln GRI är en kategorisk variabel, kommer den att omvandlas till *dummy*-variabel för att kvantifieras (*ibid*). Detta kommer att koda med "0" och "1" där "0" står för företag som inte har använt GRI:s riktlinjer och "1" står för företag som har följt dessa riktlinjer.

Måttet lönsamhet är enligt Ruhnke och Gabriel (2013) *Return on assets* (ROA) och som även är en oberoende variabel i denna studie. Det ska undersökas hur denna faktor påverkar bestyrkandet av hållbarhetsredovisningen samt valet av bestyrkandegivare. Denna variabel består således av siffror och då kallas det för en numerisk variabel (Körner & Wahlgren, 2008). För att kunna beräkna lönsamheten med hjälp av resultat- och balansrapporter kommer dessa rapporter att hämtas ut ur årsredovisningen för 2013. Dessa rapporter finns tillgängliga på företagens hemsidor. Lönsamhet kommer att mätas genom att addera resultat efter finansiella poster med räntekostnader och sedan dividera summan av dessa med de totala tillgångarna. Alla dessa nyckeltal är ett krav vid beräkningen av ROA.

Storleksvariabeln är den sista oberoende faktorn som ska undersökas och undersökningen bygger på att försöka hitta sambandet mellan storlek och bestyrkande samt val av bestyrkandegivare, dvs. hur storlek påverkar de beroende variablerna. Storleken på företaget mäts genom omsättning (Manetti & Becatti, 2009; Park & Brorson, 2005) och storleksfaktorn i den här studien kommer att mätas efter de svenska börsnoterade företagens omsättning. Därmed kommer respektive företags omsättning hämtas ut ur årsredovisningarna för 2013 som finns tillgängliga på företagens hemsidor. Med tanke på att denna variabel består av siffror kommer även denna att kallas för en numerisk variabel (Körner & Wahlgren, 2008).

4.5.2 Beroende variabel

De beroende variablerna i uppsatsen är bestyrkande samt bestyrkandegivare. Företagens lönsamhet som är den oberoende variabeln påverkar i sin tur den beroende variabeln som är att företag låter sina hållbarhetsredovisningar **bestyrkas** eller inte (Wahlgren, 2008). Syftet med uppsatsen är även att studera hur de oberoende faktorernas påverkar valet av **bestyrkandegivare** och därför blir denna variabel en beroende variabel. Ett exempel kan vara att den oberoende variabeln lönsamhet har en påverkan på att företag använder sig av just revisorer som bestyrkandegivare. Därför blir val av bestyrkandegivare (revisor/icke-revisor) en beroende variabel.

Efter insamlandet av hållbarhetsredovisningar från börsföretagens hemsidor kommer det att identifieras vilka av dessa som också har en bestyrkanderapport och på så sätt urskilja vilka hållbarhetsredovisningar som blivit bestyrkta. De beroende variablerna bestyrkande samt bestyrkandegivare kommer att behövas kvantifieras eftersom dessa är kategoriska variabler. De kommer då att kallas för *dummy*-variabler, just för att de behöver kvantifieras (Körner och Wahlgren, 2008). Företagen som hade utfört ett bestyrkande av hållbarhetsredovisningen kommer att kodas med "1" och företag som inte utförde något bestyrkande kommer att kodas med "0". När bestyrkanderapporten väl identifieras kommer även företagets val av bestyrkandegivare att noteras. Företagen som hade en revisor som bestyrkte hållbarhetsredovisningen kommer att kodas med "1", medan en icke-revisor kommer att kodas med "0". Detta eftersom variabeln bestyrkandegivare även är en icke-numerisk variabel, vilket således tillhör den icke-numeriska kategorin (*ibid*).

4.6 Statistisk behandling

För att få en helhetsbild av den insamlade empiriska datan för studien sammanställdes all data i Excel med alla 255 börsnoterade företag i Sverige. Vidare framgick hur många företag som:

- upprättade en hållbarhetsredovisning,
- använde sig av bestyrkande,
- använde sig av GRI:s riktlinjer,
- tillhörde en specifik bransch.

Vidare framgick även hur lönsamheten och omsättningen såg ut för respektive börsnoterad företag.

Nästa steg var att överföra all information till ett statistiskt speciellt program, SPSS. De lämpligaste statistiska metoderna som valdes i denna studie med hänsyn till faktorerna som har valts att undersökas var multikollinearitetstest, logistisk regression och *chi-square* test (korstabell).

Multikollinearitetstest används för att undersöka om det föreligger ett starkt samband mellan de oberoende variablerna (Pallant (2010)). Enligt Wahlgren (2008) görs en bivariat korstabell i syfte att undersöka om det föreligger några likheter och skillnader mellan olika grupper. I studien användes detta test för undersökningen av de oberoende variablerna branschtillhörighet och användandet av GRI:s riktlinjer i förhållande till de beroende variablerna bestyrkande samt bestyrkandegivare. Detta för att likheter eller skillnader mellan börsnoterade företag inom olika branscher och deras val att bestyrka hållbarhetsredovisningen, samt val av bestyrkandegivare, ska kunna erhållas. Genom bivariat korstabell kan det i sin tur avläsas vilken bransch som upprättar flest antal hållbarhetsredovisningar samt vilken bransch som använder sig av flest revisorer samt icke-revisorer vid bestyrkandet. Beträffande GRI:s riktlinjer kan det avläsas hur många företag som bestyrker sin hållbarhetsredovisning som använder sig av GRI:s riktlinjer samt hur många företag som använder sig av GRI:s riktlinjer som väljer revisorer eller icke-revisorer vid bestyrkandet. Detta för att kunde dra slutsats om hypoteserna kring dessa faktorer kan förkastas eller accepteras. Lönsamhetsvariabeln samt storleksvariabeln är två kvantitativa oberoende variabler som testas i förhållande till två kategoriska beroende variabler som är bestyrkande samt bestyrkandegivare. Det lämpligaste testet att använda sig utav är enligt Pallant (2010) en binär logistisk regressionsanalys för att de oberoende variablerna är kvantitativa och de beroende variablerna är kategoriska. Binär logistisk regression används för att bedöma hur väl de beroende variablerna bestyrkande samt bestyrkandegivare förklaras av de oberoende variablerna lönsamhet och storlek. Även här kan de avläsas om det föreligger ett signifikant samband mellan faktorerna lönsamhet och storlek mätt i omsättning samt de beroende faktorerna bestyrkande samt bestyrkandegivare. Denna typ av analys tar även fram olika sorters test som *Omnibus Tests of Model Coefficients* och denna tests utfall jämförs med SPSS's antagande om modellen. En annan sorts test som den binära logistiska regressionsanalysen tar upp är *Cox & Snell R-Square* och *Nagelkerke R-Square*. Detta test beskriver de beroende variablernas variation. Det finns ytterligare ett test som kommer att utföras genom den binära logistiska regressionsanalysen och det är *Wald* test. Detta test

undersöker hur de oberoende variablerna var för sig påverkar de beroende variablerna, vilket hör ihop med studiens ändamål (Pallant, 2010).

4.7 Tidsram

En tvärsnittsstudie har utförts i studien vilket innebär enligt Körner och Wahlgren (2012) att man tittar på en ögonblicksbild. Författarna menar att tvärsnittsdata beskriver något vid en viss tidpunkt. Ett annat sätt att titta på faktorer är longitudinell undersökning, som är motsatsen till tvärsnittsstudie. Som Befring (1992) nämnde innebär en longitudinell undersökning att något inte endast beskrivs vid en viss tidpunkt, utan att flera olika tidpunkter beskrivs också. Med hänsyn till studiens syfte som är att förklara hur de olika faktorerna påverkar bestyrkande samt val av bestyrkandegivare och inte utvecklingen, är tvärsnittsstudie lämpligast att använda.

4.8 Validitet och reliabilitet

Enligt Befring (1992) är validitet oerhört viktigt eftersom det handlar om hur pass tillämpligt ett mätresultat är och på vilket sätt mätresultatet har erhållits. Vidare skriver författaren att det är viktigt på grund av att det måste kontrolleras ifall resultatet som har erhållits möjligtvis har blivit påverkad av andra faktorer. Med utgångspunkt från den empiriska validiteten bör en jämförelse med andra mätresultat göras, i syfte att kunna bedöma validiteten (ibid). Enligt Denscombe (2000) innebär validitet någon slags överensstämmelse mellan vad ett mätinstrument avser att mäta och vad den faktiskt mäter. Uppsatsens syfte är att förklara hur olika faktorer påverkar valet att låta hållbarhetsredovisningar bestyrkas samt valet av bestyrkandegivare. I enlighet med uppsatsens syfte har hypoteserna utformats på så sätt att genom en surveyundersökning få resultatet för alla åtta hypoteser. För att validera de olika faktorernas påverkan på valet att låta hållbarhetsredovisningen bestyrkas, användes i denna uppsats följande faktorer: Lönsamhet, branschtillhörighet, användandet av GRI:s riktlinjer, storlek samt bestyrkande och bestyrkandegivare. För att kunna bedöma undersökningens validitet presenterades på kapitel tre relevanta begrepp för studien så som bestyrkandeuppdrag, bestyrkandegivare samt hållbarhetsredovisning i Sverige. Som Hindle (2009) nämnde att företagen bör redovisa icke-finansiell information bestående av två delar, socialt ansvarstagande och miljöansvarstagande (The Economist, 2009). Som exempelvis Deegan och Unerman (2011) även nämnde att en rapport som innehåller information om företagets sociala- och miljöansvarstagande benämns idag främst hållbarhetsredovisning. De relevanta begreppen som har använts i uppsatsen har alltså använts och används än idag,

vilket möjliggör det att mäta hur olika faktorer påverkar bestyrkandet av hållbarhetsredovisningar samt valet av bestyrkandegivare.

Enligt Bryman (2012) behandlar reliabilitet frågan om undersökningen eller studiens resultat går att upprepa. Författaren menar att om en undersökning utförs och resultat erhålls, skulle samma resultat även kunna erhållas om samma undersökning utförs igen? (Bryman, 2001). Denscombe (2000) hävdar att reliabilitet även kan kallas för tillförlitlighet och att hög tillförlitlighet kan innebära att undersökning ger samma resultat flera gånger. Som Bryman (2001) även nämnde att reliabilitet behandlar frågan om undersökningens resultat på något sätt har blivit påverkad av slumpen eller är en tillfällighet. Reliabilitet består av flera olika faktorer och en av dessa är *test-retest*-metoden. Denna test handlar om stabiliteten och skulle kunna vara lämplig om en mätning på samma sak ska göras mer än en gång. En annan sorts testmetod är poängreliabilitet vilket handlar om att jämföra minst två oberoende forskares resultat av samma fenomen (Befring, 1992).

Målet är att försöka åstadkomma en hög reliabilitet, och för att kunna göra det har samma faktorer undersökts på alla svenska börsnoterade företag inom *Large Cap*, *Mid Cap* och *Small Cap*. Tillvägagångssättet är genom att studera de olika företagens hemsidor för att se om de först och främst har upprättat en hållbarhetsredovisning. Om det inte kunde hittas något där, kunde det letas vidare i deras årsredovisning då hållbarhetsredovisningen även kan vara integrerad i den. Med utgångspunkt från att företag har upprättat en hållbarhetsredovisning, undersöktes vidare om de hade bestyrkt den eller inte, av vem den har blivit bestyrkt samt om de använt sig av GRI:s riktlinjer. Slutligen utfördes en genomgång av de svenska börsnoterade företagens resultat efter finansiella poster, räntekostnader, totala tillgångar samt omsättning. Detta utfördes på alla börsnoterade företag som har upprättat en hållbarhetsredovisning, i syfte att det ska bli så tillförlitligt som möjligt. Avslutningsvis sammanställdes resultatet som fås för varje företag som upprättat en hållbarhetsredovisning och sedan fördes resultatet in i SPSS (statistikprogrammet).

4.9 Etiska aspekter

Uppsatsens etiska aspekter är lika viktig som alla andra delar av denna uppsats och därför bör det sättas mycket fokus inom det området också. De etiska aspekterna har en stor inverkan på samhället och det är en anledning till att lyfta fram den aspekten (VR, 2014). Etik innebär och karakteriseras av att det är moraliskt sedligt, vilket berör den teoretiska reflektionen av hur en person ska handla och agera. Detta i enlighet med moralisk sedvänja (Hermerén & Holte, 2014). Etik i förhållande till forskning kallas för *forskningsetik*, vilket handlar om hur

forskaren tar hänsyn till personer och annat som på något sätt påverkas av forskningen (VR, 2014). God forskningsetik kräver enligt Gustafsson, Hermerén och Petterson (2011) att forskaren ska tänka etiskt samt utföra forskningen på ett etiskt sätt. Ett av kraven är Mertons CUDOS-krav som bland annat innebär att människorna i samhället ska få ta del av resultatet som har tagits fram efter forskningen eller studien. Personer som forskningen ska utföras på får absolut inte skadas eller på något sätt kränkas. *Forskaretik* kallas det ansvar som forskaren har i förhållande till forskningen i samhället (*ibid*).

Med ovanstående information kan med säkerhet medges att uppsatsen har utförts med god forskningsetik på ett moraliskt sedligt sätt i enlighet med moralisk sedvänja. Uppsatsens datainsamlingsmetod hade inget med ett personligt möte eller med människor att göra, utan metoden utfördes genom en *survey*undersökning. Detta innebär att det elektroniskt skaffades information och data genom respektive företags hemsida där bland annat årsredovisningar och hållbarhetsredovisningar fanns tillgängliga. Informationen om företagen har upprättat en hållbarhetsredovisning eller inte, om dessa har blivit bestyrkta, vilken bransch företagen tillhör, vilken bestyrkandegivare de använder sig utav, om de använder sig av GRI:s riktlinjer samt deras lönsamhet fanns publicerat offentligt. Därför är det något som vem som helst enkelt hade kunnat få tillgång till och således har uppsatsen utförts utan någon som helst skada eller kränkning mot allmänheten. Därmed kan det medges att det inte heller har skett något brott mot forskaretiken.

5. Empirisk analys

Det här kapitlet består av resultat som har fåtts fram genom datainsamlingen samt de statistiska analyserna som har utförts. De statistiska hypotesprövningarna kommer även att redogöras och avslutningsvis kommer en sammanfattning av analyserna att presenteras.

5.1 Börsnoterade företagen

I undersökningen fanns det totalt 255 svenska börsnoterade företag i listorna *Large Cap*, *Mid Cap* och *Small Cap*. Av dessa 255 börsnoterade företagen var det 105 företag som upprättade en hållbarhetsredovisning och de resterande företagen som inte hade upprättat en hållbarhetsredovisning togs inte med i undersökningen. Detta presenteras i tabell 1 nedan.

Bransch	Antal företag	Upprättade hållbarhetsredovisningar	%
Olja & gas	6	1	16,7%
Råvaror	16	10	62,5%
Industri	70	29	41,0%
Konsumentvaror	25	14	56,0%
Hälsovård	30	5	17,0%
Konsumenttjänster	24	14	58,3%
Telekommunikation	5	4	80,0%
Finans	45	22	48,9%
IT	32	5	15,6%
Allmännyttiga tjänster	2	1	50,0%
Total	255	105	41,2%

Tabell 1. Alla börsnoterade företag i Sverige som har studerats och antal upprättningar av hållbarhetsredovisning.

Ur tabell 1 framgår att endast ett företag inom den miljö känsliga branschen olja och gas har upprättat hållbarhetsredovisning. Den miljö känsliga branschen industri hade flest antal företag som upprättade en hållbarhetsredovisning, totalt 28 företag. Råvaror branschen hade totalt tio företag som har upprättat en hållbarhetsredovisning av totalt 16 företag. Företag som befinner sig inom branschen konsumentvaror hade totalt 14 företag som har upprättat en hållbarhetsredovisning. Den okänsliga branschen hälsovård hade totalt 17 % upprättade hållbarhetsredovisningar, dvs. fem av 30 företag. Konsumenttjänster samt telekommunikation hade 14 av totalt 24 företag respektive fyra av fem företag upprättat en hållbarhetsredovisning. 22 av 45 företag som befinner sig inom finansbranschen hade totalt

22 av 45 företag upprättat en hållbarhetsredovisning. Vidare hade IT branschen fem av 32 företag och allmännyttiga tjänster totalt ett av två företag upprättat en hållbarhetsredovisning. Branschen med flest antal företag som har upprättat en hållbarhetsredovisning är industri och branscherna med minst antal företag som har upprättat en hållbarhetsredovisning är olja & gas samt allmännyttiga tjänster.

Sammanfattningsvis var det 105 börsnoterade företag av totalt 255 svenska börsnoterade företag som hade upprättat en hållbarhetsredovisning, dvs. 41,2 % av alla börsnoterade företag i Sverige hade upprättat en hållbarhetsredovisning.

5.2 Binär logistisk regressionsanalys

Enligt Pallant (2010) finns det två olika logistiska regressionsanalyser som kan utföras vid en studie, binär logistisk regressionsanalys samt *multinomial* logistisk regressionsanalys. I denna studie har det utförts en binär logistisk regressionsanalys eftersom den beroende variabeln består av två kategorier. Om det hade funnits mer än två variabler, hade en *multinomial* logistisk regressionsanalys varit lämpligast att använda. Författaren menar även att det är lämpligast att använda en binär logistisk regressionsanalys när det finns en beroende variabel som är kategorisk samt två oberoende kvantitativa variabler. Denna typ av analys syftar till att bedöma hur väl de beroende variablerna förklarats av de oberoende variablerna, vilket går hand i hand med studiens ändamål (*ibid*). De beroende variablerna, dvs. Y var bestyrkt samt bestyrkandegivare, och de oberoende variablerna, dvs X var lönsamhet samt storlek mätt i omsättning. De oberoende variablerna är två kvantitativa variabler eftersom de mäts i omsättning samt lönsamhet och dessa består naturligtvis av siffror.

5.2.1 Multikollinearitet

Enligt Pallant (2010) bör det först undersökas om det föreligger ett starkt samband mellan de oberoende variablerna. Vidare menar författaren på att de oberoende variablerna bör ha ett starkt samband med de beroende variablerna och inte mellan varandra. Detta går inte att undersökas i den binära logistiska regressionsanalysen, men det kan mätas genom att ta hjälp av den multipla regressionsanalysen. Genom att ta ut kollinearitetsdiagnostiken från den multipla regressionsanalysen kan det undersökas om det föreligger en hög korrelation mellan variablerna (*ibid*). Pallant (2010) spekulerar om att den väsentligaste informationen att hämta ut från kollinearitetsdiagnostiken i den multipla regressionsanalysen är toleransnivån i kollinearitetsstatistiken, som presenteras i tabell 2.

Kollinearitetsstatistik		
Variabler	Toleransvärdet	VIF
GRI	0,971	1,030
ROA	0,963	1,038
Omsättning	0,985	1,015
Bransch	0,959	1,043

Tabell 2. Multikollinearitetstest med bestyrkt och bestyrkandegivare som beroende variabler.

Detta test kallas för multikollinearitetstest och om det finns multikollinearitet bland de testade variablerna i modellen, förklaras det som att de oberoende variablerna har ett starkt samband mellan varandra (Pallant, 2010). Som det tidigare nämndes bör det inte föreligga ett starkt samband mellan de oberoende variablerna. Därför är det viktigt att undersöka om alla variabler kan inkluderas i modellen. Med det utförda testet, kan det konstateras att toleransnivåerna är över 0,1. Enligt Pallant (2010) bör toleransvärdet inte understiga 0,1 för att det inte ska föreligga ett starkt samband mellan de oberoende variablerna. Det andra värdet är VIF och står för *Variance inflation factor*, som beräknas genom att dividera ett med toleransvärdet. Det värdet är ett annat sett att undersöka om det föreligger någon multikollinearitet mellan de oberoende variablerna. VIF-värdet får inte överstiga tio för att det inte ska föreligga någon multikollinearitet och värdena som variablerna visa understiger tio. Med tanke på att toleransvärdena översteg 0,1 och VIF-värdena understeg tio, kan det konstateras att det inte föreligger någon multikollinearitet mellan variablerna alla variabler kunder därmed tas med i modellen.

5.2.2 Lönsamhet och omsättning i förhållande till bestyrkande

Den beroende variabeln är en kategorivariabel eftersom den består av bestyrkt med kategorierna ”Ja” och ”Nej”. Kategorin ”Ja” kodades med 1 och kategorin ”Nej” kodades med 0 där ”Ja” står för att hållbarhetsredovisningen har blivit bestyrkt och ”Nej” står för att den inte har blivit bestyrkt.

Enligt *Omnibus Tests of Model Coefficients* bör signifikansnivån vara mindre än 0,05 för att de utvalda variablerna i modellen ska vara bättre än SPSS ursprungliga antagande. Denna test kallas även för *goodness of fit test* (Pallant, 2010). I denna aktuella studie visade SPSS antagande på att 100 % av de börsnoterade företagen i Sverige väljer att inte bestyrka sin hållbarhetsredovisning. Resultatet av SPSS antaganden presenteras nedan i tabell 3.

Variabler	Signifikansnivån
Omsättning, lönsamhet och bestyrkande	0,016

Tabell 3. SPSS antaganden

Omnibus Tests of Model Coefficients signifikansnivå blev 0,016, $p < 0.05$. Det innebär att denna sortens test med de testade variablerna som är omsättning, lönsamhet samt bestyrkande är bättre än SPSS antagande om att 100 % av de svenska börsnoterade företagen bestyrker inte sin hållbarhetsredovisning. Resultatet av denna test presenteras i tabell 4 nedan.

		Bestyrkt		
Variabel		Icke-revisor	Revisor	Procent
Bestyrkt	Nej	77	0	100,0
	Ja	28	0	0,0

Tabell 4. *Omnibus Tests of Model Coefficients* signifikansnivå

I samband med *Omnibus Tests of Model Coefficients* utfördes ett *Hosmer and Lemeshow Test* som enligt SPSS är det mest trovärdiga testet beträffande modellen och dess passform. I denna typ av test krävdes att signifikansvärdet inte får vara lägre än 0,05 för att kunna ge stöd åt modellen (Pallant, 2010). *Chi-square* värdet som kunde utläsas av det testet var 7,635 med en signifikansnivå på 0,470. Detta kan tolkas som att det föreligger ett signifikant samband mellan den beroende variabeln bestyrkt och de oberoende variablerna omsättning samt lönsamhet när det kommer till modellens passform ($p > 0,05$). Detta presenteras i tabell 5.

Chi-square	Signifikansnivån
7,635	0,470

Tabell 5. *Hosmer och Lemeshows* test

För att testa variationen i den kategoriska beroende variabeln i modellen som är bestyrkt samt icke-bestyrkt, måste det utföras ett *Cox & Snell R-Square* och *Nagelkerke R-Square* test. Detta test ger även information beträffande hur pass användbar modellen är (Pallant, 2010). Se nedan utfallet av detta test (tabell 6).

Cox & Snell R-Square	Nagelkerke R-Square
0,075	0,110

Tabell 6. *Cox & Snell R-Square* och *Nagelkerke R-Square* test

Mellan 7,5 % och 11,0 % förklarar denna modell variansen mellan de beroende variablerna bestyrkt samt icke-bestyrkt.

För att kunna mäta hur de oberoende variablerna lönsamhet samt omsättning var för sig påverkar bestyrkandet av hållbarhetsredovisningen, har det enligt Pallant (2010) utförts ett *Wald* test. Det fanns olika värden som visar sig i utfallet av detta test och i tabell 7 nedan presenteras de väsentligaste värdena som har valts att tas upp.

Variabler	B	Signifikansnivån	Exp(B)	95% K.I för EXP(B)	
				Undre	Övre
Omsättning	0,000	0,029	1,000	1,000	1,000
Lönsamhet	0,819	0,501	2,268	0,209	24,664

Tabell 7. *Wald* test

B-värdet kan antingen vara positiv eller negativ. Ett negativt B-värde antyder på att en ökning av en oberoende variabel med ett medför en minskning av sannolikheten för den beroende variabeln. Ett negativt b-värde har en negativ påverkan på den beroende variabeln.

Omsättning hade ett B-värde på 0,000 och lönsamhet hade ett b-värde på 0,819. Detta tolkas som att den oberoende variabelns omsättning har en positiv påverkan på den beroende variabeln bestyrkt, dvs. om omsättning minskar med ett, då ökar sannolikheten med noll procent att de börsnoterade företagen bestyrker sin hållbarhetsredovisning. Den andra oberoende variabeln lönsamhet hade ett positivt B-värde på 0,819, vilket tolkas som att om lönsamheten minskar med ett, då ökar sannolikheten med 81,9 % att börsnoterade företag bestyrker sin hållbarhetsredovisning.

Exp(B) som kallas för *odds ratio* visar ett odds-förhållande mellan två oddsgrupper (Pallant, 2010) och omsättningen visar ett värde på 1,000 vilket anses vara bra. Vidare menar författaren på att när värdet av den oberoende variabeln ökar, då förändras sannolikheten i den beroendegruppen eller kategorin. Detta eftersom sannolikheten att svenska börsnoterade företag väljer att bestyrka hållbarhetsredovisningen är 1,000 gånger högre hos företag med

högre omsättning än företag med lägre omsättning (*ibid*). Om värdet hade varit över 1,000, så hade det tolkningen varit tvärtom och då hade det inte funnits ett signifikant samband mellan omsättning och bestyrkande. Lönsamhet har däremot visat ett värde på 2,268, vilket är över ett. Detta tolkas som sannolikheten att de börsnoterade företagen i Sverige väljer att bestyrka sin hållbarhetsredovisning är 2,268 gånger högre hos företag med lägre lönsamhet än företag med högre lönsamhet. Av tabellen framgår det även att för varje *odds ratio* så föreligger det ett 95 % konfidensintervall. Vidare finns det ett övre och undre värde. Konfidensintervallet för omsättning är 1,000, vilket innebär att *odds ratio* $\text{Exp}(B)$ som är 1,000 inte kan uteslutas (*ibid*). Det kan tolkas som sannolikheten att de svenska börsnoterade företagen har utfört ett bestyrkande eller inte, är likställt. För lönsamhet visade konfidensintervallet 2,268 med ett intervall mellan 0,209 och 24,664. Det innebär att med 95 % säkerhet att det verkliga värdet av *odds ratio* ligger mellan det intervallet.

Detta kan även påvisas genom signifikansnivån och om signifikansnivån visar ett p-värde på under 0,05, så innebär det att det föreligger ett signifikant samband mellan den oberoende variabeln och den beroende variabeln (*ibid*). Den oberoende variabeln omsättning hade ett p-värde på 0,029, vilket innebär att det föreligger ett signifikant samband mellan omsättning och bestyrkande ($p < 0,05$). Den femte hypotesen som är att stora svenska börsnoterade företag väljer att bestyrka sin hållbarhetsredovisning i större utsträckning än mindre börsnoterade företag, kan accepteras. Den andra oberoende variabeln är lönsamhet och p-värdet visade på 0,501, vilket tolkas som att det inte föreligger ett signifikant samband mellan lönsamhet och bestyrkande ($p > 0,05$). Den första hypotesen, som är att svenska börsnoterade företag med högre lönsamhet bestyrker sin hållbarhetsredovisning i större utsträckning än börsnoterade företag med lägre lönsamhet., kan därmed förkastas.

5.2.3 Lönsamhet och omsättning i förhållande till bestyrkandegivare

Kategorivariabeln är den beroende variabeln eftersom den består av bestyrkandegivare med kategorierna ”Ja” och ”Nej”. Kategorin ”Ja” kodades med 1 och kategorin ”Nej” kodades med 0 där ”Ja” står för att hållbarhetsredovisningen har blivit bestyrkt av en revisor och ”Nej” står för att den har blivit bestyrkt av en icke-revisor, som exempelvis konsult.

I denna studie visade SPSS antaganden att 100 % av de börsnoterade företagen väljer att använda sig av revisorer vid bestyrkandet av hållbarhetsredovisningen. Resultatet av SPSS antaganden presenteras nedan i tabell 8.

Bestyrkandegivare				
Variabel		Icke-revisor	Revisor	Procent
Bestyrkandegivare	Icke-revisor	0	7	0,0
	Revisor	0	21	100,0

Tabell 8. SPSS antaganden

Som det tidigare har nämnts bör signifikansnivån som kan erhållas från *Omnibus Tests of Model Coefficients*, eller den så kallade *goodness of fit* testet vara mindre än 0,05 för att de utvalda variablerna i modellen ska vara bättre än SPSS ursprungliga antagande (Pallant, 2010). Signifikansnivån som kunde utläsas av denna test blev 0,012, $p < 0.05$. Detta tolkas som att de testade variablerna som är omsättning, lönsamhet samt bestyrkandegivare är bättre än SPSS antagande om att 100 % av de svenska börsnoterade företagen utför ett bestyrkande av hållbarhetsredovisningen använder sig av revisorer. Resultatet av denna test presenteras i tabell 9 nedan.

Variabler	Signifikansnivån
Omsättning, lönsamhet och bestyrkande	0,012

Tabell 9. *Omnibus Tests of Model Coefficients* signifikansnivå

Ett *Hosmer and Lemeshow Test* utfördes även här för att undersöka modellens passform. Signifikansvärdet fick inte vara lägre än 0,05 för att kunna ge stöd åt modellen (Pallant, 2010). *Chi-square* visade ett värde på 8,036 med en signifikansnivå på 0,329. Detta innebär att det föreligger ett signifikant samband mellan den oberoende variablerna omsättning och lönsamhet samt den beroende variabeln bestyrkandegivare när det kommer till modellens passform ($p > 0,05$). Detta presenteras i tabell 10.

Chi-square	Signifikansnivån
8,036	0,329

Tabell 10. *Hosmer och Lemeshows* test

Variationen i den kategoriska beroende variabeln i modellen som är bestyrkande samt icke-bestyrkande testades även här med hjälp av *Cox & Snell R-Square* och *Nagelkerke R-Square* test. Se nedan resultatet av detta test (tabell 11).

Cox & Snell R-Square	Nagelkerke R-Square
0,271	0,401

Tabell 11. *Cox & Snell R-Square* och *Nagelkerke R-Square* test

Mellan 27,1 % och 40,1 % förklarar denna modell variansen mellan de beroende variablerna revisorer samt icke-revisorer.

Avslutningsvis utfördes även här ett *Wald* test, som syftar till att mäta hur de oberoende variablerna omsättning och lönsamhet var för sig påverkar de svenska börsnoterade företagens val att använda sig av revisorer eller icke-revisorer vid bestyrkandet av hållbarhetsredovisningen. De väsentligaste värdena som har valts att tas upp presenteras nedan i tabell 12.

Variabler	B	Signifikansnivån	Exp(B)	95% K.I för EXP(B)	
				Undre	Övre
Omsättning	0,000	0,976	1,000	1,000	1,000
Lönsamhet	27,456	0,088	8,398	0,017	4,139

Tabell 12. *Wald* test

Det är som sagt viktigt att undersöka om B-värdet är positiv eller negativ eftersom ett negativt B-värde har en negativ påverkan på den beroende variabeln och ett positivt B-värde har en positiv påverkan på den beroende variabeln. Omsättning hade ett B-värde på 0,000 och lönsamhet hade ett b-värde på 27,456. Detta tolkas som att den oberoende variabeln omsättning har en positiv påverkan på den beroende variabeln bestyrkandegivare. Om omsättning ökar med ett, då minskar sannolikheten med noll procent att de börsnoterade företagen använder sig av revisorer vid bestyrkandet av hållbarhetsredovisningen. Den andra oberoende variabeln lönsamhet hade även här ett positivt B-värde på 27,456, vilket innebär om lönsamheten ökar med ett, då minskar sannolikheten med 27,456 att börsnoterade företag bestyrker sin hållbarhetsredovisning.

Omsättningens $Exp(B)$ visar ett värde på 1,000 vilket innebär att sannolikheten att svenska börsnoterade företag väljer att använda sig av revisorer vid bestyrkandet av hållbarhetsredovisningen är 1,000 gånger högre hos företag med högre omsättning än företag med lägre omsättning. Lönsamhet har däremot visat ett värde på 8,398, vilket tolkas som sannolikheten att de börsnoterade företagen i Sverige väljer att använda revisorer vid bestyrkandet av sin hållbarhetsredovisning är 8,398 gånger högre hos företag med lägre lönsamhet än företag med högre lönsamhet. Av tabellen framgår det även här att för varje *odds ratio* så föreligger det ett 95 % konfidensintervall. Konfidensintervallet för omsättning är 1,000, vilket innebär att $Exp(B)$ som är 1,000 kan tolkas som sannolikheten att de svenska börsnoterade företagen har använt sig av revisorer eller icke-revisorer, är lika. För lönsamhet visade konfidensintervallet på 8,398 med ett intervall mellan 0,017 och 4,139. Det innebär att man kan vara 95 % säker på att någonstans mellan det intervallet finns det verkliga värdet av *odds ratio* (Pallant, 2010).

Med hjälp av signifikansnivån kan slutsatsen dras om det föreligger ett signifikant samband mellan omsättning samt lönsamhet och bestyrkandegivare. Den oberoende variabeln omsättning hade ett p-värde på 0,976, vilken innebär att det inte föreligger ett signifikant samband mellan omsättning och bestyrkande ($p > 0,05$). Den sjätte hypotesen, som är att stora svenska börsnoterade företag väljer att använda sig av revisorer vid bestyrkandet av sin hållbarhetsredovisning i större utsträckning än mindre företag noterade på börsen, kan förkastas. Den andra oberoende variabeln är lönsamhet och p-värdet visade på 0,088, vilket tolkas som att det inte här heller föreligger ett signifikant samband mellan lönsamhet och bestyrkande ($p > 0,05$). Den andra hypotesen som är att svenska börsnoterade företag med högre lönsamhet väljer att använda sig av revisorer vid bestyrkandet av hållbarhetsredovisningen i större utsträckning än börsnoterade företag med lägre lönsamhet, kan därmed förkastas.

5.3 Bivariata korstabeller

5.3.1 Branschtillhörighet i förhållande till bestyrkande samt bestyrkandegivare

Enligt Wahlgren (2008) görs en korstabell i syfte att undersöka om det föreligger några likheter och skillnader mellan olika grupper. Det är även lämpligast att använda sig utav korstabeller när två kvalitativa variabler ska undersökas. Ett korstabelltest går även ut på att det räknar båda antal och andel i skillnader och likheter mellan olika grupper (*ibid*). I studien

testas exempelvis om det finns några likheter eller skillnader mellan företag inom olika branscher och deras val att bestyrka hållbarhetsredovisningen, samt val av bestyrkandegivare. I hypotes tre är den oberoende variabeln branschtillhörigheten och den beroende variabeln bestyrkande. Dessa variabler beskrivs inte av siffror, därför är det inte lämpligt att testa dessa genom regressionsanalys. Lämpligaste metoden för dessa variabler är korstabell eftersom dessa två variabler kategoriseras. Som tidigare har nämnts kodades den oberoende kategorivariabeln med 0 till 7 där 0 står för "Olja & gas", 1 för "råvaror", 2 för "industri", 3 för "konsumtvaror", 4 för "hälsovård", 5 för "konsumtjänster", 6 för "telekommunikation", 7 för "finans", 8 för "IT" och 9 för "allmännyttiga tjänster". Den beroende kategorivariabeln kodades med 1 och 2, där företag som utförde ett bestyrkande av hållbarhetsredovisningen kodades med "1" och företag som inte utförde något bestyrkande kodades med "0".

Tabell 13 presenterar hur många företag inom respektive bransch som låter sina hållbarhetsredovisningar bestyrkas.

Bransch			Bestyrkt		Total
			Nej	Ja	
Olja & gas	Antal företag		1	0	1
	% av branschen		100 %	0 %	100
Råvaror	Antal företag		6	4	10
	% av branschen		60 %	40 %	100
Industri	Antal företag		22	7	29
	% av branschen		75 %	24 %	100
Konsumentvaror	Antal företag		12	2	14
	% av branschen		85,7 %	14,3 %	100
Hälsovård	Antal företag		4	1	5
	% av branschen		80 %	20 %	100
Konsumenttjänster	Antal företag		9	5	14
	% av branschen		64,3 %	35,7 %	100
Telekommunikation	Antal företag		2	2	4
	% av branschen		50 %	50 %	100
Finans	Antal företag		17	5	22
	% av branschen		77,3 %	22,7 %	100
IT	Antal företag		3	2	5
	% av branschen		60 %	40 %	100
Allmännyttiga tjänster	Antal företag		1	0	1
	% av branschen		100 %	0 %	100
Total	Antal företag		77	28	105
	% av branscherna		73,3 %	26,7 %	100

Tabell 13. Presentation av de olika branscherna och antal/andel företag som bestyrker.

Ur tabellen i sista raden framgår det att totalt 26,7 % av alla företag som upprättar en hållbarhetsredovisning väljer att även bestyrka den. Flest antal företag som väljer att bestyrka en sådan redovisning är inom industri som är en miljö känslig bransch med totalt sju av 22 företag som bestyrker. Detta kan även jämföras med tabell 1 där företagen inom industri upprättar flest antal hållbarhetsredovisningar. Branscherna som bestyrker sina hållbarhetsredovisningar minst är företag inom branschen allmännyttiga tjänster samt olja & gas samt allmännyttiga tjänster. Totalt visade tabellen på att det finns betydligt fler börsnoterade företag i Sverige inom sociala- och miljö känsliga branscher som väljer att inte

bestyrka sin hållbarhetsredovisning. 77 svenska börsnoterade företag, dvs. 73,3 % av de svenska börsnoterade företagen inom sociala- och miljö känsliga branscher väljer att inte bestyrka sin hållbarhetsredovisning. Den tredje hypotesen som är svenska börsnoterade företag inom sociala- och miljö känsliga branscher bestyrker sina hållbarhetsredovisningar i större utsträckning än svenska börsnoterade företag i andra branscher, kan förkastas.

Den fjärde hypotesen testades även genom att använda korstabell, där branschtillhörigheten är den oberoende variabeln och bestyrkandegivare den beroende variabeln. Den oberoende kategorivariabeln kodades precis som föregående test och den beroende kategorivariabeln kodades med 0 och 1, där 0 står för ”revisor” och 1 står för ”icke-revisor”. Variabeln bestyrkandegivare kategoriserades och resultatet framgår i tabell 14.

Tabell 14 presenterar hur många företag inom respektive bransch som låter sina hållbarhetsredovisningar bestyrkas av revisorer samt icke-revisorer.

Bransch			Bestyrkandegivare		Total
			Icke-revisor	Revisor	
Råvaror	Antal företag		1	3	4
	% av branschen		25 %	75 %	100
Industri	Antal företag		2	5	7
	% av branschen		28,6 %	71,4%	100
Konsumentvaror	Antal företag		0	2	2
	% av branschen		0 %	100 %	100
Hälsovård	Antal företag		0	1	1
	% av branschen		0 %	100 %	100
Konsumenttjänster	Antal företag		2	3	5
	% av branschen		40 %	60 %	100
Telekommunikation	Antal företag		1	1	2
	% av branschen		50 %	50 %	100
Finans	Antal företag		0	5	5
	% av branschen		0 %	100	100
IT	Antal företag		1	1	2
	% av branschen		50 %	50 %	100
Total	Antal företag		7	21	28
	% av branscherna		25 %	75 %	100

Tabell 14. Presentation av de olika branscherna och antal företag som använder sig av olika bestyrkandegivare (revisor/icke-revisor).

Det framgår ur tabell 14 att 75 % av de svenska börsnoterade företagen inom de sociala- och miljökänsliga branscherna som har bestyrkt sin hållbarhetsredovisning väljer att låta en revisor bestyrka den. Företagen inom branscherna industri och finans använder sig mest av revisorer vid bestyrkandet medan företag inom branscherna hälsovård, telekommunikation och IT använder sig minst av en revisor. Två branscher inkluderades inte i tabellen, olja & gas samt allmännyttiga tjänster, eftersom att det endast var ett företag i respektive bransch som bestyrkte sin hållbarhetsredovisning (se tabell 13). Med tanke på att dessa företag inte utförde ett bestyrkande, kan de varken använda sig av revisorer eller icke-revisorer vid bestyrkandet av hållbarhetsredovisningen. Totalt var det endast 25 % av de svenska börsnoterade företagen inom sociala- och miljökänsliga branscher som bestyrker sin hållbarhetsredovisning genom icke-revisorer.

Därmed förkastas den fjärde hypotesen som är att svenska börsnoterade företag inom sociala- och miljökänsliga branscher väljer revisorer som bestyrkandegivare än svenska börsnoterade företag i andra branscher.

5.3.2 GRI och bestyrkande samt bestyrkandegivare

Beträffande den sjunde hypotesen var det även lämpligt att använda sig av en korstabell eftersom den oberoende variabeln GRI och de beroende variablerna bestyrkande samt bestyrkandegivare behövde kategoriseras. Den oberoende kategorivariabeln GRI kodades med 0 och 1 där 0 står för ”Ja” och 1 står för ”Nej”. Den beroende kategorivariabeln kodades precis som vanligt, 0 och 1 där 0 står för ”Ja” och 1 står för ”Nej”.

Ett korstabellstest måste utföras för att undersöka om hypotesen kan accepteras eller förkastas. Tabell 15 visar hur många börsnoterade företag i Sverige som använder sig av GRI och som låter sina hållbarhetsredovisningar bestyrkas eller inte bestyrkas.

			Bestyrkt		Total
			Nej	Ja	
GRI	Nej	Antal företag	28	4	32
		% av GRI	87,5 %	12,5 %	100
	Ja	Antal företag	49	24	73
		% av GRI	67,1 %	32,9 %	100
Total	Antal företag		77	28	105
	% av branscherna		73,3 %	26,7 %	100

Tabell 15. Presentation av antal företag som använder sig av GRI och som låter sin hållbarhetsredovisning bestyrkas.

Det framgår ur tabell 15 att 24 av 73 börsnoterade företag som har använt sig av GRI:s riktlinjer låter sina hållbarhetsredovisningar bestyrkas. De resterande 49 företagen som använder sig av GRI:s riktlinjer väljer att inte bestyrka sina hållbarhetsredovisningar. 12,5 % av de 105 börsnoterade företagen som inte använder sig av GRI:s riktlinjer, valde att bestyrka hållbarhetsredovisningarna. De resterande 87,5 % av företagen som inte använde sig av GRI:s riktlinjer, bestyrker inte heller sina hållbarhetsredovisningar.

Den sjunde hypotesen förkastas eftersom korstabellen indikerade på att det är betydligt fler svenska börsnoterade företag som använder sig av GRI:s riktlinjer, som väljer att inte bestyrka sin hållbarhetsredovisning. Detta i jämförelse med hypotesen, som är att de svenska börsnoterade företagen som använder sig av GRI:s riktlinjer, väljer att bestyrka sin

hållbarhetsredovisning i större utsträckning än svenska företag noterade på börsen som inte använder sig av GRI:s riktlinjer.

Den åttonde hypotesen handlar om användandet av GRI:s riktlinjer (oberoende variabeln) och val av bestyrkandegivare (beroende variabeln). Den oberoende kategorivariabeln GRI kodades med 0 och 1 där 0 står för ”Ja” och 1 står för ”Nej”. Den beroende kategorivariabeln kodades precis med 0 och 1 där 0 står för ”Ja” och 1 står för ”Nej”. Variablerna kategoriserades och korstabellstest användes (se tabell 16).

Tabell 16 presenterar hur många företag som använder sig av GRI:s riktlinjer och som använder sig av en revisor respektive icke-revisor vid bestyrkandet.

		Bestyrkandegivare		Total	
		Icke-revisor	Revisor		
GRI	Nej	Antal företag	1	3	4
		% av GRI	25 %	75 %	100
	Ja	Antal företag	6	18	24
		% av GRI	25 %	75 %	100
Total	Antal företag	7	21	28	
	% av GRI	25 %	75 %	100	

Tabell 16. Presentation av antal företag som använder sig av GRI och valet av bestyrkandegivare.

Det framgår ur tabellen att 18 av 24 företag som använder sig av GRI:s riktlinjer även låter sin hållbarhetsredovisning bestyrkas av en revisor. De resterande 6 företagen väljer en icke-revisor vid bestyrkandet av hållbarhetsredovisningen. Av de företagen som inte använder sig av GRI:s riktlinjer är det tre av fyra företag som väljer en revisor som bestyrkandegivare, medan ett företag som inte använder sig av GRI:s riktlinjer väljer en icke-revisor vid bestyrkandet.

Korstabellstestet visade att det finns betydligt fler svenska börsnoterade företag som använder sig av GRI:s riktlinjer, som samtidigt använder sig av revisorer vid bestyrkandet. Därmed accepteras den åttonde hypotesen som är att företag som använder sig av GRI:s riktlinjer väljer revisorer vid bestyrkandet av hållbarhetsredovisningen i större utsträckning än företag som inte upprättar en hållbarhetsredovisning enligt GRI:s riktlinjer.

5.5 Sammanfattning av analyserna

Hypotes	Förkastas/accepteras	Signifikansnivå
Hypotes 1	Förkastas	0,501
Hypotes 2	Förkastas	0,088
Hypotes 3	Förkastas	
Hypotes 4	Accepteras	
Hypotes 5	Accepteras	0,029
Hypotes 6	Förkastas	0,976
Hypotes 7	Förkastas	
Hypotes 8	Accepteras	

Tabell 17. Sammanfattning av hypotesprövningarnas resultat.

Tabell 17 presenterar studiens hypoteser och resultat. Den första hypotesen som var att svenska börsnoterade företag med högre lönsamhet väljer att låta sina hållbarhetsredovisningar bestyrkas i större utsträckning än företag med lägre lönsamhet var inte signifikant. Detta kunde påvisas genom en binär logistisk regressionsanalys där den oberoende variabeln var lönsamhet och den beroende variabeln var bestyrkande. Som det framgår ur tabell 1 visar signifikansnivån 0,501 och det var inget statistiskt samband mellan lönsamhet och bestyrkande ($p > 0,05$). Hypotesen kan därmed förkastas, företag noterade på börsen i Sverige med högre lönsamhet bestyrker inte sin hållbarhetsredovisning i större utsträckning än företag med lägre lönsamhet.

Den andra hypotesen var att företag med högre lönsamhet väljer en revisor som bestyrkandegivare vid bestyrkandet av hållbarhetsredovisningen i större utsträckning än företag med lägre lönsamhet. Den oberoende variabeln var lönsamhet och den beroende variabeln var bestyrkandegivare. Här utfördes samma test som ovan, en binär logistisk regressionsanalys och signifikansnivån blev 0,088. Det föreligger inget signifikant samband mellan lönsamhet och bestyrkandegivare ($p > 0,05$). Hypotesen förkastas även här, svenska börsnoterade företag med högre lönsamhet väljer inte en revisor som bestyrkandegivare i större utsträckning än företag med lägre lönsamhet.

Den tredje hypotesen var att svenska börsnoterade företag inom sociala- och miljökänsliga branscher bestyrker sina hållbarhetsredovisningar i större utsträckning än företag i andra branscher, förkastades också. Detta kunde påvisas genom en bivariat korstabell där den oberoende variabeln var branschtillhörighet och den beroende variabeln var bestyrkande.

Resultatet visade att det finns betydligt fler börsnoterade företag i Sverige inom sociala- och miljökänsliga branscher som väljer att inte bestyrka sin hållbarhetsredovisning (73,3%). De svenska börsnoterade företagen inom sociala-och miljökänsliga branscher bestyrker inte sina hållbarhetsredovisningar i större utsträckning än företag i andra branscher.

Den fjärde hypotesen var att företag inom sociala-och miljökänsliga branscher väljer revisorer som bestyrkandegivare än företag i andra branscher. Den oberoende variabeln var branschtillhörighet och den beroende variabeln var bestyrkandegivare. Även här utfördes en korstabell där resultatet visade att det finns fler svenska börsnoterade företag inom de sociala- och miljökänsliga branscherna som har bestyrkt sin hållbarhetsredovisning som väljer att låta en revisor bestyrka den (75 %). Utfallet av korstabellen stämmer överens med hypotesen. Svenska företag inom sociala-och miljökänsliga branscher som är noterade på börsen väljer därmed revisorer som bestyrkandegivare i större utsträckning än svenska börsnoterade företag i andra branscher, därmed accepteras hypotesen.

Den femte hypotesen som var att stora börsnoterade företag i Sverige väljer att bestyrka sin hållbarhetsredovisning i större utsträckning än mindre företag accepterades eftersom den var statistiskt signifikant. En binär logistisk regressionsanalys utfördes där den oberoende variabeln var storlek mätt i omsättning och den beroende variabeln var bestyrkande. Olika tester utfördes genom den binära logistiska regressionsanalysen. Signifikansnivån hade ett värde på 0,029, vilket kan tolkas som att det föreligger ett signifikant samband mellan omsättning och bestyrkande ($p < 0,05$). Hypotesen kan därmed accepteras, de stora börsnoterade företagen i Sverige bestyrker sin hållbarhetsredovisning i större utsträckning än de mindre svenska börsnoterade företagen.

Den sjätte hypotesen som var att stora företag noterade på börsen i Sverige väljer att använda sig utav revisorer som bestyrkandegivare i större utsträckning än mindre företag kunde förkastas eftersom den inte var statistiskt signifikant. Den oberoende variabeln var storlek mätt i omsättning och den beroende variabeln var bestyrkandegivare. Här utfördes även en binär logistisk regressionsanalys med olika tester. Signifikansnivån hade ett värde på 0,976, vilket kan tolkas som att det inte föreligger något signifikant samband mellan storlek mätt i omsättning och bestyrkandegivare ($p > 0,05$). Den åttonde hypotesen förkastas, stora svenska företag noterade på börsen väljer inte revisorer som bestyrkandegivare i större utsträckning än mindre svenska börsnoterade företag.

Den sjunde hypotesen var svenska börsnoterade företag som upprättar hållbarhetsredovisningar enligt GRI:s riktlinjer bestyrker sina hållbarhetsredovisningar i större utsträckning än svenska börsnoterade företag som inte upprättar en hållbarhetsredovisning enligt GRI:s riktlinjer.

Den oberoende variabeln var användandet av GRI och den beroende variabeln var bestyrkande. Utfallet av korstabellstestet stämde inte överens med hypotesen eftersom 73,3 % av de svenska börsnoterade företagen som använder sig av GRI:s riktlinjer väljer att inte bestyrka sin hållbarhetsredovisning. Därmed förkastas hypotesen som är att företag noterade på börsen i Sverige som upprättar hållbarhetsredovisningar enligt GRI:s riktlinjer bestyrker inte sina hållbarhetsredovisningar i större utsträckning än svenska börsnoterade företag som inte upprättar en hållbarhetsredovisning enligt GRI:s riktlinjer.

Den åttonde hypotesen som var att svenska börsnoterade företag som använder sig av GRI:s riktlinjer anställer revisorer för bestyrkandeuppdragen i större utsträckning än företag som inte upprättar en hållbarhetsredovisning enligt GRI:s riktlinjer, accepteras. Den oberoende variabeln var användandet av GRI och den beroende variabeln var bestyrkandegivare. Hypotesen accepteras eftersom utfallet av korstabellen visade att 75 % av de börsnoterade företagen i Sverige som använder sig av GRI:s riktlinjer väljer att anlita revisorer vid bestyrkandet av hållbarhetsredovisningen. Därmed kan det konstateras att hypotesen accepteras, de svenska börsnoterade företagen som använder sig av GRI:s riktlinjer väljer att använda sig av revisorer vid bestyrkandet av hållbarhetsredovisningen i större utsträckning än svenska börsnoterade företag som inte använder sig av GRI:s riktlinjer.

6. Analys, diskussion och slutsats

I det sista kapitlet kommer studiens analys och diskussion att presenteras. Sedan presenteras studiens teoretiska bidrag samt slutsats. Vidare kommer det att redogöras för samhälleliga implikationer, självkritik och avslutningsvis förslag till framtida forskning.

6.1 Analys och diskussion

Syftet med denna studie var att undersöka hur olika faktorer påverkar de svenska börsnoterade företagens val att låta hållbarhetsredovisningen bestyrkas. Vidare hade denna studie för avsikt att undersöka hur olika faktorer påverkar val av bestyrkandegivare vid bestyrkandet av hållbarhetsredovisningen. Tidigare forskningar och teorier kring ämnet bestyrkande och bestyrkandegivare samt de olika faktorerna lönsamhet, storlek, bransch och GRI studerades för att ligga som grund och stöd för skapandet av egna hypoteser. Det utformades åtta hypoteser och dessa analyserades först genom inskaffande av information från alla de svenska börsnoterade företags årsredovisningar samt hållbarhetsredovisningar för år 2013. Vidare kunde slutsatser dras om hypoteserna kunde accepteras eller förkastas genom statistiska analyser som utfördes. Dessa statistiska analyser som utfördes kommer att ligga som grund för studiens slutsatser, som kommer att presenteras nedan. Resultaten av de statistiska metoderna som utfördes för att testa hypoteserna visade att majoriteten av hypoteserna kunde förkastas, dvs. fem av åtta hypoteser. Det finns inget signifikant samband mellan lönsamhet och bestyrkande samt bestyrkandegivare. Vidare finns det inte heller något signifikant samband mellan storlek och bestyrkandegivare. Däremot finns det ett samband mellan storlek och bestyrkande. Resultatet av de bivariata korstabellerna som utfördes på de oberoende variablerna bransch och GRI med de beroende variablerna bestyrkande och bestyrkandegivare visade på ett blandat resultat. Hypotesen kring bransch och bestyrkande förkastades, men däremot accepterades hypotesen kring bransch och bestyrkandegivare. Vidare visade korstabellerna att hypotesen kring GRI och bestyrkande kunde förkastas, medan GRI och bestyrkandegivare kunde accepteras. Utfallet av de statistiska testerna och förkastningen av de flesta hypoteserna kan bero på olika faktorer, som presenteras nedan.

Enligt Deegan (2002) bör företag eftersträva samhällets acceptans av en viss status som företagen bör hålla genom att hela tiden anpassa verksamheten efter samhällets värderingar. Detta är vad legitimitet innebär och enligt Deegan et al. (2002) föreligger det ett samband

mellan förändringen i värderingarna och verksamhetens sociala ansvar, som förklaras av legitimitetsteorin. Ruhnke och Gabriel (2013) nämner även att storleksfaktorn har större samband med bestyrkande än lönsamhetsfaktorn med bestyrkande. Detta kunde även påvisas genom de statistiska testerna som utfördes på alla de svenska börsnoterade företagen. Företagen måste vara miljömedvetna och kunniga inom miljöfrågor för att inte förlora intressenternas förtroende. Ett bestyrkande av hållbarhetsredovisningen minskar oron för legitimitet gentemot intressenterna (Gilett, 2012). Företag med lägre lönsamhet har mer press från intressenterna att leverera och uppfylla samhällets krav, vilket medför större påtryckningar att sänka sina kostnader just för att uppfylla kraven (Ruhnke & Gabriel, 2013). Dessa utsatta företagen med lägre lönsamhet måste då förbättra sitt rykte och legitimitet gentemot intressenterna och samhället. Därför skulle ett bestyrkande av hållbarhetsredovisningen kunna leda till en eftersträvd förbättring av företagets rykte i samhället. Företag med högre lönsamhet innebär således att de är väletablerade, har mindre press från intressenterna och är mindre benägna att bestyrka sina hållbarhetsredovisningar, i jämförelse med företag med lägre lönsamhet. Enligt Watts och Zimmerman (1978) påverkas ett företags kassaflöde genom förändringar eller byten av redovisningsstandarder, som i sin tur påverkar lönsamheten i företaget negativt. Därför har lönsamhet en koppling till *positive accounting theory*. Med tanke på resultatet av de statistiska analyserna (se tabell 7), innebär det att företag med högre lönsamhet utför färre byten och ändringar av redovisningsstandarder. Företag med lägre lönsamhet anses byta eller ändra sina redovisningsstandarder i större utsträckning eftersom deras lönsamhet minskas. Med tanke på att slutsatsen var att företag med lägre lönsamhet bestyrker sin hållbarhetsredovisning i större utsträckning, förkastades hypotesen som var att svenska börsnoterade företag med högre lönsamhet väljer att bestyrka sin hållbarhetsredovisning i större utsträckning än företag med lägre lönsamhet.

Enligt Brorsson (2005) är det kostsamt att använda sig av en tredje-parts bestyrkande av hållbarhetsredovisningen och menar tillsammans med Ruhnke och Gabriel (2013) att det endast är de stora företagen med högre lönsamhet som använder sig av bestyrkandegivare. Det är dyrare att använda sig utav revisorer vid bestyrkandet eftersom dessa är medlemmar i revisionsprofessionen och Simnett et al. (2007) menar att revisorer inom revisionsprofessionen tar ut högre pris än övriga bestyrkandegivare (icke-revisorer). Dessutom anses revisorer utföra ett bestyrkande av högre kvalitet än icke-revisorer (Zorio et al., 2013). Denna studies statistiska analyser visade som tidigare nämndes att det är de svenska

börsnoterade företagen med lägre lönsamhet som utför ett bestyrkande i större utsträckning än företag med högre lönsamhet. Vidare menade Ruhnke och Gabriel (2013) att det är företag med lägre lönsamhet som har mest påtryckningar från intressenterna att uppfylla samhällets krav. Trots att det är mer kostsamt för företag med lägre lönsamhet att använda sig utav revisorer vid bestyrkandet av hållbarhetsredovisningen kan legitimiteten leda till att ett bestyrkande av högsta kvalitet är högst prioriterat. Företag med högre lönsamhet innehar minst press från samhället och som tidigare nämndes behöver dessa inte bestyrka sin hållbarhetsredovisning i större utsträckning än företag med lägre lönsamhet. I jämförelse med den andra hypotesen, är det således inte heller nödvändigt för företag med högre lönsamhet att öka tillförlitligheten i hållbarhetsredovisningen genom att använda sig utav revisorer vid val av bestyrkandegivare. För att de svenska börsnoterade företagen med lägre lönsamhet ska kunna uppnå samhällets acceptans samt minska på påtryckningarna, är det väsentligast att använda sig utav revisorer vid bestyrkandet av hållbarhetsredovisningen. Den andra hypotesen kunde förkastas eftersom svenska börsnoterade företag med högre lönsamhet använder sig inte av revisorer som bestyrkandegivare vid bestyrkandet av hållbarhetsredovisningen, i större utsträckning än svenska börsnoterade företag med lägre lönsamhet. Detta eftersom företagen med lägre lönsamhet har störst benägenhet att trots de höga kostnaderna utföra ett bestyrkande genom revisorer. Detta för att de är mest benägna av att få legitimitet gentemot samhället och intressenterna, i jämförelse med företag med högre lönsamhet.

Det finns olika anledningar för företag att besluta sig att bestyrka sin hållbarhetsredovisning och en anledning kan vara de yttre påtryckningarnas påverkan på företagets beteende beträffande valet att bestyrka sin hållbarhetsredovisning. Den institutionella teorin i samband med legitimitetsteorin tillämpades eftersom ett företags beteende kan ha ett samband med hur väl företaget anammar mönster och idéer från andra företag, och på så sätt få legitimitet (Park & Brorson, 2005). Det skulle kunna vara så att företag väljer att bestyrka sin hållbarhetsredovisning just för att andra företag inom samma bransch gör det. De yttre förväntningarna och kraven kommer att uppfyllas och därmed få samhällets acceptans (legitimitet). Enligt Simnett et al. (2007) är företag inom de sociala- och miljökänsliga branscherna mer benägna att utföra ett bestyrkande av hållbarhetsredovisningen i större utsträckning än företag inom andra branscher. Företag inom de okänsliga sociala branscherna var inom konsumtionstjänster, hälsovård, teknik, telekommunikation, finans och allmännyttiga tjänster. Företag inom de känsliga branscherna var inom råvaror, olja & gas,

industri samt konsumentvaror (Wilmhurts & Frost, 2000). Företagen inom de känsliga branscherna är mer benägna av att bestyrka sin hållbarhetsredovisning i jämförelse med andra branscher (*ibid*).

Utfallet av de statistiska analyserna stämde inte överens med tidigare studier och teorier. Detta kan förklaras genom att resultatet kan variera beroende på vilket land studien görs i. Ännu en anledning skulle kunna vara att Sverige är enligt KPMG överst på listan över länder med stor andel upprättade hållbarhetsredovisningar, trots ett icke-existerande lagkrav (KPMG, 2013). Därför är det inte nödvändigt att det endast är företag inom de sociala- och miljökänsliga branscher som utför ett bestyrkande av hållbarhetsredovisningen. Resultatet av denna studie stämde väl överens med studien som utfördes av Perego och Kolk (2012) där det framgår att det inte endast är företag inom de sociala- och miljökänsliga branscherna som utför flest bestyrkanden av hållbarhetsredovisningen utan det är vanligt förekommande inom andra branscher också. Enligt Adams et al., (1998) är företag inom råvaror-branschen mer benägna av att bestyrka sin hållbarhetsredovisning medan Park och Brorson (2005) menar på att företag inom industribranschen är mer benägna av att utföra ett bestyrkande.

Korstabelltestet som utfördes i denna studie visade blandat resultat (se tabell 13). Tidigare studier menade att företag inom de miljökänsliga branscherna är mest benägna av att utföra ett bestyrkande medan det visade på annat beträffande de börsnoterade företagen i Sverige. 100 % av branscher olja & gas, 60 % av branschen råvaror, 75,9 % av branschen industri samt 85,7 % av branschen konsumentvaror utförde inte ett bestyrkande av hållbarhetsredovisningen, beträffande de miljökänsliga branscherna. Beträffande de sociala branscherna var det 80 % av branschen hälsovård, 64,3 % av branschen konsumenttjänster, 50 % av branschen telekommunikation, 77,3 % av branschen finans, 60 % av branschen IT samt 100 % av branschen allmännyttiga tjänster som inte utförde ett bestyrkande. Resultatet visade att mer än hälften av företagen inom de sociala- och miljökänsliga branscherna utförde inte ett bestyrkande av hållbarhetsredovisningen. Det finns vissa företag inom de sociala branscherna som utförde ett bestyrkande i större utsträckning än miljökänsliga branscher och detta kan förklaras genom den institutionella teorin och isomorfismen. Detta innebär att företag inom de sociala branscherna anammar strukturer och idéer från andra företag inom andra branscher och därmed behöver det inte vara nödvändigt att endast företag inom de miljökänsliga branscherna utför ett bestyrkande av hållbarhetsredovisningen. Den institutionella teorin förklarar alltså att det finns andra branscher än sociala- och miljökänsliga branscherna som anammar liknande strukturer och därmed kan utföra ett bestyrkande i större utsträckning än de sociala- och miljökänsliga branscherna. Dessutom påverkas resultatet av vilket land

studien utförs i. Därför förkastades den tredje hypotesen, som är att företag som är börsnoterade i Sverige inom de sociala- och miljökänsliga branscherna bestyrker sin hållbarhetsredovisning i större utsträckning än svenska börsnoterade företag inom andra branscher.

Företag inom de sociala- och miljökänsliga branscherna anses ha störst påtryckningar att bestyrka sin hållbarhetsredovisning (Park & Brorson, 2005). Företag inom branschen olja & gas utför ett bestyrkande genom revisorer eftersom dessa anses utföra bestyrkanden av högre kvalitet än icke-revisorer (Zorio et al., 2013).

Totalt var det 75 % av de svenska börsnoterade företagen som utförde ett bestyrkande av hållbarhetsredovisningen, som använde sig utav revisorer, vilket stämde väl överens med studiens hypotes (se tabell 14). En förklaring skulle kunna vara att de svenska börsnoterade företagen som befinner sig inom sociala- och miljökänsliga branscher har en stor påverkan på samhället och därmed större benägenhet att utföra ett bestyrkande av högre kvalitet (Perego & Kolk, 2012). Detta kan utföras genom att låta revisorer utföra bestyrkandet av hållbarhetsredovisningen (Zorio et al., 2013). De börsnoterade företagen i Sverige som befinner sig inom de sociala- och miljökänsliga branscherna anses behöva säkerställa sin legitimitet gentemot samhället och intressenter och därför anlitar de revisorer i större utsträckning än icke-revisorer. Detta eftersom revisorer kan påverka legitimiteten genom ett bestyrkande av hög kvalitet och på så sätt medföra att företag får samhällets acceptans samt intressenternas. De resterande 25 % av de svenska börsnoterade företagen som inte använde sig av revisorer bör implementera den institutionella teorin genom att anamma liknande idéer och strukturer som de sociala- och miljökänsliga branscherna. Med hjälp av ett bestyrkande utförd av revisorer, kommer tillförlitligheten på hållbarhetsredovisningen att öka och därmed kommer de kunna uppfattas som legitima av samhället. Därför accepterades den fjärde hypotesen, som är att svenska börsnoterade företag inom de sociala- och miljökänsliga branscherna använder sig av revisorer vid bestyrkandet av hållbarhetsredovisningen i större utsträckning än svenska börsnoterade företag inom andra branscher.

Agentteorin är en teori som förklarar förhållandet mellan agenten och principalen (Vetschera, 1998). Författaren menar att ju större företaget är, desto svårare blir det för principalen att hålla koll på agentens beteenden då mycket ansvar delegeras från principalen till agenten (*ibid*). Författaren menar på att valet att bestyrka hållbarhetsredovisningen har en koppling till agentkostnaderna, då dessa kostnader är större hos de stora företagen. Agentkostnaderna kan

reduceras genom ett bestyrkande av hållbarhetsredovisningen. Samtidigt blir ett bestyrkande hos de större företagen billigare eftersom ju större företagen är, desto bättre bör förhållandet vara mellan agenten och principalen (*ibid*). *Positive accounting theory* har även en koppling till företagsstorleken eftersom politiska kostnader har en stor påverkan på företagsstorleken (Watts & Zimmerman, 1978). Dessa politiska kostnader kan reduceras om ett bestyrkande av hållbarhetsredovisningen utförs (*ibid*). Enligt Park och Brorson (2005) finns det ett samband mellan storlek mätt i omsättning och ett tredje-parts bestyrkande av hållbarhetsredovisningen, vilket stämmer överens med de statistiska testerna som utfördes i denna studie (se tabell 7). Utfallet av de statistiska analyserna i denna studie visade att det föreligger ett signifikant samband mellan storlek mätt i omsättning och bestyrkande och detta kan bero på att de större företagen har mer råd att investera på hållbarhetsredovisningar och även bestyrka dessa. Detta stämmer bra överens med studien som har utförts av Ruhnke och Gabriel (2013) där författarna menar att de stora företagen innehar mer och bättre resurser än de mindre företagen och därför har de mer råd att utföra ett bestyrkande av hållbarhetsredovisningen. Med tanke på att det saknas lagkrav på att upprätta en hållbarhetsredovisning samt bestyrka den, kan det konstateras att de stora börsnoterade företagen i Sverige gör det av eget intresse, just för att öka tillförlitligheten. Utfallet av de statistiska analyserna visar även att dessa stämmer väl överens med agentteorin samt PAT eftersom det är de stora företagen som utför ett bestyrkande av hållbarhetsredovisningen i större utsträckning än de mindre företagen. Detta för att reducera agent- och politiska kostnader och dessa kunde reduceras som tidigare nämndes genom ett bestyrkande. Därför accepterades den femte hypotesen, som är att stora börsnoterade företag i Sverige bestyrker sin hållbarhetsredovisning i större utsträckning än mindre företag.

Beträffande företagsstorleken och val av bestyrkandegivare föreligger det enligt de statistiska analyserna i denna studie inget signifikant samband mellan dessa. Detta stämmer väl överens med studien som har utförts av Moroney et al. (2012), som hävdar att det inte föreligger ett samband mellan storlek och bestyrkandegivare. Det behöver inte nödvändigt vara så att de stora företagen väljer att använda sig utav revisorer vid bestyrkandet av hållbarhetsredovisningen utan att även de mindre företagen är mer benägna av att förbättra kvaliteten på hållbarhetsredovisningen. Detta genom att anlita revisorer då dessa anses bestyrka hållbarhetsredovisningen med högre kvalitet än icke-revisorer (Zorio et al., 2012). Trots att det är mer kostsamt att anlita revisorer än icke-revisorer enligt Simnett et al. (2007), finns det fortfarande en möjlighet för de mindre företagen att prioritera att anlita revisorer just

för att minska på sina agent- och politiska kostnader om dessa skulle vara höga samt för att få ökad legitimitet om deras rykte inte har varit så bra. Därför förkastas den sjätte hypotesen, som är att stora börsnoterade företag i Sverige väljer att använda sig utav revisorer vid bestyrkandet av hållbarhetsredovisningen i större utsträckning än de mindre företagen. Även i vilket land studien utförs i kan ha en avgörande roll på utfallet då Simnett et al. (2007) menar på att det finns ett samband mellan storlek och bestyrkandegivare. Moroney et al. (2012) utförde studien på företag i Australien och utfallet av författarnas studie stämde överens med denna studie som utfördes på alla de svenska börsnoterade företagen.

GRI:s riktlinjer är det mest kända ramverket för rapporteringen av socialt- och miljöansvarstagande runtom i världen (Brown et al., 2009). Studien som utfördes av Ruhnke och Gabriel (2013) visade på att företag utförde betydligt fler bestyrkanden av hållbarhetsredovisningen om de använde sig utav GRI:s riktlinjer. Detta överensstämmer inte med utfallet av denna studie som utfördes på alla de svenska börsnoterade företagen. Det finns fler svenska börsnoterade företag som använder sig av GRI:s riktlinjer som väljer att inte bestyrka hållbarhetsredovisningen (se tabell 15). Resultatet visade att totalt 73,3 % av alla svenska börsnoterade företag som använde sig av GRI:s riktlinjer valde att inte bestyrka sin hållbarhetsredovisning. De resterande 26,7 % av de svenska börsnoterade företagen som använde sig av GRI:s riktlinjer valde att bestyrka sin hållbarhetsredovisning. En förklaring till detta skulle kunna vara att de svenska börsnoterade företagen som använde sig av GRI:s riktlinjer anses inte behöva bestyrka sin hållbarhetsredovisning. Detta med tanke på att användandet av GRI:s riktlinjer kan vara tillräckligt för att företag ska kunna uppnå legitimitet gentemot samhället och intressenterna. Syftet med att använda sig av GRI:s riktlinjer är att förbättra och förstärka trovärdigheten på hållbarhetsredovisningen. Därför är det inte alltid nödvändigt för företag som använder sig av GRI:s riktlinjer att även bestyrka sin hållbarhetsredovisning. Företag noterade på börsen i Sverige som använder sig av GRI:s riktlinjer har ingen skyldighet att utföra ett bestyrkande, det är bara en stor fördel för att kunna säkerställa att informationen i hållbarhetsredovisningen är rimlig (Ruhnke & Gabriel, 2013). Därmed förkastades den sjunde hypotesen, som är att svenska börsnoterade företag som använder sig av GRI:s riktlinjer väljer att bestyrka sin hållbarhetsredovisning i större utsträckning än svenska börsnoterade företag som inte använder sig av GRI:s riktlinjer. Beträffande användandet av GRI:s riktlinjer och bestyrkandegivare visade korstabellen i de statistiska analyserna att det är betydligt fler svenska börsnoterade företag som använder sig av GRI:s riktlinjer som väljer revisorer vid bestyrkandet (se tabell 20). Detta stämmer väl

överens med Peregos och Kolks (2012) studie som säger att användandet av GRI:s riktlinjer är en viktig drivkraft när det kommer till att förbättra kvalitén i hållbarhetsredovisningar. Enligt Zorio et al. (2012) förbättras kvalitén på hållbarhetsredovisningen genom ett bestyrkande av revisorer. 75 % av de svenska börsnoterade företagen som använder sig av GRI:s riktlinjer anlitar revisorer vid bestyrkandet av hållbarhetsredovisningen (se tabell 16). Endast 25 % väljer att anlita icke-revisorer vid bestyrkandet. Med tanke på att Sverige är, enligt KPMG, överst i listan över länder med stor andel upprättade hållbarhetsredovisningar, är det inte heller konstigt att de börsnoterade företagen vill fortsätta upprätta hållbarhetsredovisningar som har blivit bestyrkta av revisorer av hög kvalitet. Det är som sagt bara en stor fördel att bestyrka sin hållbarhetsredovisning som har följt GRI:s riktlinjer genom att låta revisorer utföra bestyrkandet. Det leder till att Sverige fortsätter hålla hög status inom miljömedvetenhet genom att ständigt förbättra kvalitén på hållbarhetsredovisningen. En annan betydelsefull förklaring skulle kunna vara att svenska börsnoterade företag som använder sig av GRI:s riktlinjer har ett större engagemang i att redovisa hållbarhetsinformation med hög kvalitet. Med tanke på att de flesta av de svenska börsnoterade företagen som använder sig av GRI:s riktlinjer anlitar revisorer vid bestyrkandet av hållbarhetsredovisningen, kommer även legitimiteten att förbättras då bestyrkandet utförs av hög kvalitet. Det framgår av GRI:s riktlinjer en förpliktelse som är sammankopplat med kravet att lämna information som är trovärdig. Detta görs genom att utföra ett bestyrkande av informationen som rapporteras i hållbarhetsredovisningen genom revisorer (Ruhnke & Gabriel, 2013; Zorio et al., 2012). Därmed accepteras den åttonde hypotesen, som är att svenska börsnoterade företag som använder sig av GRI:s riktlinjer väljer att använda sig av revisorer vid bestyrkandet av sin hållbarhetsredovisning i större utsträckning än svenska börsnoterade företag som inte använder sig av GRI:s riktlinjer.

6.2 Teoretiska bidrag

Syftet med denna studie var att förklara hur olika faktorer påverkar de svenska börsnoterade företagens val att låta hållbarhetsredovisningen bestyrkas samt val av bestyrkandegivare. I denna studie utformades åtta hypoteser där majoriteten av hypoteserna förkastades, endast tre accepterades. En anledning till att så många hypoteser förkastades kan vara utgångspunkten av hypotesernas utformning. Det har utgått från tidigare studier samt teorier och en liten misstolkning av en viss teori eller studie skulle kunna resultera i att hypoteser förkastas. Denna studie skiljer sig från tidigare studier och forskning inom ämnet eftersom att den inkluderar alla de börsnoterade företagen i Sverige. Att studien har utförts på företag i Sverige kan även vara en avgörande roll till varför så många hypoteser har förkastats. Detta eftersom

resultatet från tidigare studier och forskning som denna studie har utgått från kan variera från land till land. Teorier i sig stämmer inte alltid överens med det verkliga livet och om syftet med denna studie var att avspegla verkligheten, kan detta även vara en orsak till varför så många hypoteser förkastas. Ett exempel skulle kunna vara att legitimitetsteorin syftar till att företag ska försöka eftersträva samhällets acceptans genom att uppfylla krav som ställs på dem. Enligt Wilmshurst och Frost (2000) föreligger det endast ett begränsat samband mellan de olika påverkansfaktorerna i ledningens beslutsprocess och de faktiska miljöupplysningarna. Därmed medför denna studie öppenhet för idéer kring andra teorier och även nya teorier beträffande bestyrkande samt bestyrkandegivare och dess koppling till hållbarhetsredovisning.

6.3 Slutsats

Studiens slutsats är att lönsamhet inte har en påverkan på de svenska börsnoterade företagens val att bestyrka sin hållbarhetsredovisning samt val av bestyrkandegivare. Däremot har branschtillhörighet och användandet av GRI:s riktlinjer ingen påverkan på bestyrkandet, medan storlek har en påverkan. Vidare påverkas val av bestyrkandegivare av branschtillhörighet och användandet av GRI:s riktlinjer, men inte av storlek. Tre hypoteser accepterades och detta eftersom de större företagen har bättre resurser och därmed mer råd att investera på hållbarhetsredovisningar och även bestyrka dessa. Stora företag har oftast höga agent- och politiska kostnader och ett bestyrkande kan reducera dessa kostnader. De börsnoterade företagen i Sverige som befinner sig inom de sociala- och miljökänsliga branscherna säkerställer sin legitimitet gentemot samhället och intressenter och därför anlitar de revisorer vid bestyrkandet av hållbarhetsredovisningen. Vidare så beror det även på att det föreligger ett åtagande av GRI:s riktlinjer som är förknippat med kravet att lämna trovärdig information. Denna rapporterade information i hållbarhetsredovisningen blir mer trovärdig med bättre kvalitet genom ett bestyrkande från revisorer.

6.4 Samhälleliga implikationer

Företag som upprättar hållbarhetsredovisningar eller funderar på att göra det eftersom det är frivilligt kommer att gynnas av denna studie. Även företag som bestyrker sin hållbarhetsredovisning eller funderar på att göra det kommer även kunna få stöd av denna studie. Vidare kommer företag få bättre överblick på hur valet att bestyrka hållbarhetsredovisningen samt valet av bestyrkandegivare kan påverkas av olika faktorer. Företagens intressenter som utför olika sorters beslutsfattningar gällande företagen kan påverkas starkt av kunskaperna om hållbarhetsredovisning och hur olika faktorer kan påverka

det. Därför är det bra för intressenterna att få en ökad förståelse kring hållbarhetsredovisningen och dess betydelse. Denna studie lyfter fram vikten med ett bestyrkande av hållbarhetsredovisningen och ansvarstagandet som det medför företaget. Men resultatet visade att det inte är alla företag noterade på börsen i Sverige som utför ett bestyrkande av hållbarhetsredovisningen. Detta kan bero på flera faktorer som studien har lyft fram, bland annat att det kan vara de yttre påtryckningarna som har haft en påverkan och skulle kunna vara alldeles för kostsamt för företaget. Det kan även bero på att företag som följer GRI:s riktlinjer i sin hållbarhetsredovisning inte känner att det är nödvändigt med ett bestyrkande då dessa riktlinjer är tillräckliga för att förbättra kvaliteten. Företag som inte bestyrker sin hållbarhetsredovisning kan således efter denna studie säkerställa att det inte behöver betyda att det är ansvarslöst att inte utföra ett bestyrkande av hållbarhetsredovisningen, då det finns andra åtgärder att vidta som får företag att framstå som ansvarsfulla.

Ett exempel är att företag som har varit oroliga över att bestyrkandet av hållbarhetsredovisningen är beroende av lönsamheten då deras lönsamhet inte är så hög, hade utifrån resultatet från denna studie kunnat se att det inte föreligger något samband mellan dessa två. På så sätt är lönsamheten inte en påverkande faktor för att inte bestyrka sin hållbarhetsredovisning. Även företag med lägre lönsamhet som inte använder sig av revisorer vid bestyrkandet och som tror att det krävs hög lönsamhet för att kunna göra det, skulle efter denna få en annan uppfattning om det. Dessa företag med lägre lönsamhet kommer utifrån denna studies resultat kunna säkerställa att de yttre påtryckningarna reduceras samtidigt som samhällets acceptans uppnås genom att använda sig av revisorer vid bestyrkandet av hållbarhetsredovisningen.

Sammanfattningsvis bidrar denna studie med kunskaper som de svenska börsnoterade företagen anses sakna och därmed hade kunnat påverka deras sätt att tänka beträffande bestyrkandet av hållbarhetsredovisningar samt valet av bestyrkandegivare.

6.5 Självkritik

Undersökning av ytterligare faktorer än de som undersöktes i denna studie hade kunnat förbättra uppsatsen. Till en början bortsågs faktorn storlek från att undersökas i denna studie. Men denna faktor ansågs vara relevant för denna studie, då enligt Ruhnke och Gabriel (2012) har denna faktor en stor påverkan på bestyrkandet samt val av bestyrkandegivare av hållbarhetsredovisningen. Möjligtvis hade ett annat mått på storlek kunnat påverka resultatet på hur storleken förhåller sig till bestyrkande samt val av bestyrkandegivare.

Vid planeringsfasen av uppsatsen bestämdes det att undersöka börsnoterade företag inom *Large Cap* och *Mid Cap*. Vidare fanns det även börsnoterade företag inom *Small Cap*, men detta valdes att inte inkluderas i uppsatsen. Däremot inkluderades företag inom *Small Cap*, vilket bidrog till bättre och starkare resultat, då detta representera alla börsnoterade företag i Sverige. Beträffande val av bestyrkandegivare hade möjligtvis en kvalitativ undersökning kunnat ändra på resultatet där en mer djupgående information hade kunnat tillhandahållas från företagen. Mer kring detta presenteras under förslag till framtida forskning.

6.6 Förslag till framtida forskning

I den teoretiska referensramen nämndes spekulerade Zorio et al. (2013) om att revisorer lämnar bestyrkanderapporter med högre kvalitet än icke-revisorer, som konsulter. Resultatet från denna studie visade att företag inom sociala- och miljö känsliga branscher inte valde revisorer som bestyrkandegivare. Detta kan bero på att icke-revisorer som konsulter har börjat bli ännu mer kvalificerade och därför kan företag inom dessa branscher tycka att konsulter utför arbetet med högre kvalitet än revisorer. Detta har inte kunnat bevisas och det hade varit intressant att med en kvalitativ metod empiriskt undersöka varför företag hellre använder sig av konsulter eller icke-revisorer som bestyrkandegivare än revisorer.

I avgränsningen nämndes att fokus i denna studie skulle ligga i faktorerna lönsamhet, branschtillhörigheten, användandet av GRI:s riktlinjer och storlek. Storleken kan som tidigare har nämnts mätas på flera olika sätt, bland annat genom tillgångar. En studie om hur totala tillgångar, omsättningstillgångar samt antal anställda påverkar bestyrkandet av hållbarhetsredovisningen samt val av bestyrkandegivare har inte tidigare utförts bland de svenska börsnoterade företagen. Det hade därmed kunnat vara intressant att undersöka hur de svenska börsnoterade företagen påverkas av omsättningstillgångar, totala tillgångar, balansomslutning samt antal anställda vid bestyrkandet av hållbarhetsredovisningen samt vid val av bestyrkandegivare, vilket kan göras i framtida studier.

Referenser

Adams, A., Hill, W. Y., & Roberts, C. (1998). Corporate social reporting practices in western Europe: Legitimizing corporate behavior. *British Accounting Review*, 30, ss. 1-21.

AccountAbility. (2007). *The State of Responsible Competitiveness 2007: making sustainable development count in global markets*. Hämtad 04 23, 2014, från <http://www.accountability.org/images/content/0/7/075/The State of Responsible Competitiveness.pdf>

Alestig-Blomqvist, P. (2013, 12 9). *Svenska Dagbladet*. Hämtad 04 07, 2014, från Sverige släpar efter i hållbarhetsrapporter: http://www.svd.se/naringsliv/nyheter/sverige/sverige-slapar-efter-i-hallbarhetsrapporter_8807916.svd

Alvehus, J. (2013). *Skriva uppsats med kvalitativ metod: En handbok*. Stockholm:Liber AB.

Befring, E. (1992). *Forskningsmetodik*. Lund: Studentlitteratur.

Beets, D. S., & Souther, C. C. (1999). Corporate environmental reports: the need for standards and environmental assurance service. *Accounting Horizons* , 13 (2), ss. 129-145.

Bergström, S., Catasús, B., & Ljungdahl, F. (2002). *Miljöredovisning* (2 ed.). Malmö:Liber Ekonomi.

Bryman, A. (2001). *Samhällsvetenskapliga metoder* (4 ed.). Oxford: Oxford University.

Bryman, A. (2012). *Social research methods*. Oxford: Oxford University.

Christensen, L., Engdahl, N., Gräås, C., & Haglund, L. (2011). *Marknadsundersökning: En handbok* (3:2 uppl.). Lund, Skåne, Sweden: Elanders Hungary Kft.

Carrington, T. (2010). *Revision* (1 ed.). Malmö:Liber.

Dando, N., & Swift, T. (2003). Transparency and Assurance: Minding the Credibility Gap. *Journal of Business Ethics* , 44, ss. 195-200.

Darnall, N., Seol, I., & Sarkis, J. (2009). Perceived stakeholder influences and organizations' use of environmental audits. *Accounting, Organizations and Society* , 34, ss. 170-187.

Deegan, C. (2002). Introduction: The legitimizing effect of social and environmental disclosures - a theoretical foundation. *Accounting, Auditing & Accountability Journal* , 15 (3), ss. 282-311.

Deegan, C., & Unerman, J. (2011). *Financial accounting theory* (2. European ed. ed.). Maidenhead: Mc Graw-Hill Education.

Deegan, C., Cooper, B. J., & Shelly, M. (2006). An investigation of TBL report assurance statements: UK and European evidence. *Managerial Auditing Journal* , 21 (4), ss. 329-371.

Denscombe, M. (2000). *Forskningshandboken-för småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna*. Lund:Studentlitteratur AB.

- DI. (2014). *Dagens industri*. Hämtad 04 28, 2014, från Trader-Svenska börslistor: <http://trader.di.se/index.php/trader?token=&id=&remembered=false>
- DiMaggio, P. J., & Powell, W. W. (1983). The Iron Cage Revisited: International Isomorphism and Collective Rationality in Organizational Fields. *American Sociological Review* , 48 (2), ss. 147-160.
- Eisenhardt, M.K. (1989). Agency Theory: An Assessment and Review. *The Academy of Management Review* , 14 (1), ss. 57-74.
- FAR. (2010). *FARs Samlingsvolym: Revision 2014*. Stockholm:FAR Akademi.
- FN-Förenta nationerna. (2012). *FN & hållbar utveckling*. Hämtad 04 28, 2014, från <http://www.fn.se/fn-info/vad-gor-fn/utveckling-och-fattigdomsbekampning/hallbar-utveckling-/>
- Frostenson, M., Helin, S., & Sandström, J. (2012). *Hållbarhetsredovisning: Grunder, praktik och funktion* (1 ed.). Malmö: Liber.
- Gillet, C. (2012). A study of sustainability verification practices: the French case. *Journal of Accounting & Organizational Change* , 8 (1), ss. 62-84.
- Greve, J. (2003). *Modeller för finansiell planering och analys*. Lund: Studentlitteratur.
- GRI. (2014). *Global Reporting Initiative*. Hämtad 04 05, 2014, från <https://www.globalreporting.org/languages/swedish/Pages/default.aspx>
- Gustafsson, B., Hermerén, G., & Petterson, B. (2011). *Vetenskapsrådet*. Hämtad 05 23, 2014, från God forskningssed: <http://www.vr.se/etik.4.3840dc7d108b8d5ad5280004294.html>
- Gyllberg, H., & Svensson, L. (2002). *Överensstämmelse mellan situationer och ekonomistyrssystem: en studie av medelstora företag*. Lund: Lunds Universitet.
- Hermerén, G., & Holte, R. (2014). *Nationalencyklopedin*. Hämtad 05 23, 2014, från <http://www.ne.se/etik>
- Hindle, T. (2009, 11 17). *The Economist*. Hämtad 04 08, 2014, från Triple bottom line: <http://www.economist.com/node/14301663>
- Hodge, K., Subramaniam, N., & Stewart, J. (2009). Assurance of sustainability reports: impact on report users' perceptions of reliability. *Australian Accounting Reviews* , 19 (3), ss. 178-194.
- IFAC. (2014). *About IAASB*. Hämtad 04 16, 2014, från <http://www.ifac.org/auditing-assurance/about-iaasb>
- Kothari, C. R. (2004). *Research methodology methods and techniques* (2 ed.). New Delhi: New Age International.
- KPMG. (2011). *En granskning ökar värdet av hållbarhetsredovisningen*. Hämtad 04 07, 2014, från <http://www.kpmg.com/se/sv/kunskap-utbildning/nyheter->

publikationer/nyhetsbrev/ccsn-news/ccsn-news-2011/sidor/en-granskning-okar-vardet-av-hallbarhetsredovisningen.aspx

KPMG. (2013). *Sverige tappar i hållbarhetsrankning*. Hämtad 04 07, 2014, från <http://www.kpmg.com/SE/sv/kunskap-utbildning/nyheter-publikationer/Pressmeddelanden/Pressmeddelanden-2013/Sidor/Sverige-tappar-i-hallbarhetsrankning.aspx>

Körner, S., & Wahlgren, L. (2012). *Praktisk statistik* (4. uppl.). Lund: Studentlitteratur.

Körner, S., & Wahlgren, L. (2008). *Praktisk statistik* (3. uppl.). Lund: Studentlitteratur.

Körner, S., & Wahlgren, L. (2005). *Statistiska metoder* (2. uppl.). Lund: Studentlitteratur.

Laufer, W. S. (2003). Social Accountability and Corporate Greenwashing. *Journal of Business Ethics*, 43, ss. 253-261.

Levy, D., Brown, H. S., & Jong, M. (2009). Building institutions based on information disclosure: lessons from GRI:s sustainability reporting. *Journal of Cleaner Production*, 17, ss. 571-580.

Manetti, G. & Becatti, L. (2009). Assurance services for sustainability reports: Standards and empirical evidence. *Journal of Business Ethics*, 87 (1), ss. 289-298.

Manetti, G., & Toccafondi, S. (2011). The role of Stakeholder in Sustainability Reporting Assurance. *Journal of Business Ethics*, 107, ss. 363-377.

Mock, T. J., Strohm, C., & Swartz, K. M. (2007). An examination of Worldwide Assured Sustainability Reporting. *Australian Accounting Review*, 17 (1), ss. 67-77.

Moroney, R., Windsor, C., & Aw, Y. T. (2012). Evidence of assurance enhancing the quality of voluntary environmental disclosures: an empirical analysis. *Accounting and Finance*, 52, ss. 903-939.

Olsson, H., & Sörensen, S. (2007). *Forskningsprocessen*. Stockholm:Liber AB.

Pallant, J. (2010). *SPSS survival manual: a step by step guide to data analysis using SPSS* (4. uppl.). Maidenhead: Open University Press/McGrawHill.

Park, J., & Torbjörn, B. (2005). Experiences of and views on third-party assurance of corporate environmental and sustainability reports. *Journal of Cleaner Production*, 13 (1095), ss. 1106.

Perego, P., & Kolk, A. (2012). Causes and Consequences of Choosing Different Assurance Providers: An International Study of Sustainability Reporting. *International Journal of Management*, 26 (3), ss. 412-425.

Perego, P., & Kolk, A. (2010). Determinants of the Adoption of Sustainability Assurance Statements: An International Investigation. *Business Strategy and the Environment*, 19, ss. 182-198.

- Rasmus, A. C., & Montiel, I. (2005). When Are Corporate Environmental Policies a Form of Greenwashing? *Business & Society* , 44 (4), ss. 377-414.
- Regeringen. (2010). *Effekterna av hållbarhetsredovisning*. Hämtad 04 08, 2014, från <http://www.regeringen.se/content/1/c6/15/23/50/588f17ea.pdf> (Ruhnke & Gabriel, 2013)
- Riksdag, S. (2013). *Årsredovisningslag (1995:1554)*. Hämtad 05 02, 2014, från http://www.riksdagen.se/sv/DokumentLagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/rsredovisningslag-19951554_sfs-1995-1554/?bet=1995:1554 - K6
- Romero, S., Ruiz-Blanco, S., & Fernández-Feijóo-Souto, B. (2012). Measuring quality of sustainability reports and assurance statements: characteristics of the high quality reporting companies. *International Journal of Society Systems Science* , 4 (1), ss. 5-27.
- Ruhnke, K., & Gabriel, A. (2013). Determinants of voluntary assurance on sustainability reports: an empirical analysis. *Journal of Business Economics* , 83, ss. 1063-1091.
- Simnett, R. (2009). Assurance of sustainability reports. Revision of ISAE 3000 and associated research opportunities. *Sustainability Accounting, Management and Policy Journal* , 3 (1), ss. 89-98.
- Simnett, R., Vanstraelen, A., & Chua, W. F. (2009). Assurance on Sustainability Reports: An International Comparison. *The Accounting Review* , 84 (3), ss. 937-967.
- Solidinfo. (2014). *Börsnoterade bolag*. Hämtad 05 04, 2014, från <http://www.solidinfo.se/borsnoterade-bolag/mid-cap>
- Tann-Sonnerfeldt, A. (2011). *The Development and Use of Standards by Non-state Actors. A Study of the Dynamics of Regulating Sustainability Assurance*. Lund:Lunds universitet.
- Vetschera, R. (1998). Mutlicriteria Agency Theory. *Journal of Multi-Criteria Decision Analysis* , 7, ss. 133-143.
- VR. (2014, 04 29). *Vetenskapsrådet*. Hämtad 05 23, 2014, från <http://www.vr.se/etik.4.3840dc7d108b8d5ad5280004294.html>
- Wahlgren, L. (2008). *SPSS steg för steg* (2 uppl.). Lund: Studentlitteratur.
- Watts, R.L. & Zimmerman, J.L. (1986). *Positive accounting theory*. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall.
- Watts, R.L. & Zimmerman, J.L. (1978). Towards a Positive Theory of the Determination of Accounting Standards. *The Accounting Review* , 53 (1), ss. 112-134.
- Wilshurst, T.D. & Frost G.R. (2000). Corporate environmental reporting: A test of legitimacy theory. *Accounting, Auditing & Accounting Journal* , 13 (1), ss. 10-26
- Zorio, A., Garcia-Benau, M. A., & Sierra, L. (2013). Sustainability Development and the Quality of Assurance Reports: Empirical Evidence. *Business Strategy and the Environment* , 22, ss. 484-500.